

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

**Pojistné na sociální zabezpečení a veřejné
zdravotní pojištění osob samostatně výdělečně
činných**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Libor KRUŠINA**

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Mgr. Olga HOCHMANNOVÁ**

Praha, 2012

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracoval samostatně, a že jsem uvedl veškerou použitou literaturu.

V Praze dne 17. 4.2012

Libor Krušina

Poděkování

Děkuji Ing. Mgr. Olze Hochmannové za odborné vedení v průběhu přípravy mé práce a za její hodnotné rady a připomínky.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Libor KRUŠINA
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Pojistné na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění osob samostatně výdělečně činných
Název (v angličtině)	Insurance premium on social security and health instance of self-employed people

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Zpracování problematiky pojistného na sociální zabezpečení a veřejné zdravotní pojištění OSVČ. Použití teoretických poznatků v prostředí konkrétní OSVČ.

Postup práce:

1. Prostudování a vyhodnocení odborné literatury zaměřené na problematiku pojistného na sociální zabezpečení, veřejné zdravotní pojištění a daně z příjmů
2. Definování cílů, struktury a metod zpracování bakalářské práce
3. Zpracování teoretické části bakalářské práce za využití odborné literatury
4. Seznámení se s daňovou evidencí konkrétní OSVČ provozující maloobchodní činnost
5. Aplikování teoretických poznatků na praktickém příkladu OSVČ

Metody: Analýza
 Deskripce
 Komparace
 Syntéza

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. BRYCHTA, I.; DĚRGEL, M.; MACHÁČEK, I. *Daň z příjmů 2011*. 8. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011. 610 s. ISBN 978-80-7357-623-3
2. ČERVINKA, T. *Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ s komentářem a příklady 2011*. 3. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag, 2011. 167 s. ISBN 978-80-7263-644-0
3. KLAZAR, S.; VANČUROVÁ, A. *Sociální a zdravotní pojištění - úvod do problematiky*. 2. vyd. Praha: ASPI - Wolters Kluwer, 2008. 121 s. ISBN 978-80-7357-381-2
4. LÁCHOVÁ, L.; VANČUROVÁ, A. *Daňový systém ČR 2010*. 10. aktual. vyd. Jihlava: 1. VOX, 2010. 355 s. ISBN 978-80-86324-86-9

Datum zadání bakalářské práce: duben 2011

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2012

L.S.

Libor KRUŠINA
autor

Ing. Mgr. Olga HOCHMANOVÁ
vedoucí bakalářské práce

Prof. PhDr. Kamil FUCHS, CSc.
rektor SVŠE Znojmo

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá sociálním zabezpečením a veřejným zdravotním pojištěním (dále jen „sociální pojištění“) z pohledu osob samostatně výdělečně činných (dále jen „OSVČ“).

Teoretická část obsahuje popis sociálního pojištění, vymezuje povinnosti OSVČ, objasňuje používané pojmy v oblasti sociálního pojištění a vysvětluje, jakým způsobem se pojistné na sociální pojištění počítá.

Praktická část se v první části zabývá, jakým způsobem se stanovuje vyměřovací základ a zálohy na pojistné na sociální pojištění. Druhá část ukazuje, které tiskopisy se používají, vysvětluje jejich vyplňování a na mnoha příkladech zobrazuje, jakým způsobem se údaje potřebné pro vyplnění tiskopisů získávají a vypočítávají. Třetí část ukazuje výpočet a placení pojistného na sociální pojištění u konkrétní OSVČ. Popisuje povinnosti této OSVČ, dále popisuje, jakým způsobem se údaje uváděné v daňové evidenci transformují pro potřeby výpočtu pojistného na sociální pojištění a vytvoření přehledů pro zdravotní pojišťovnu a Českou správu sociálního zabezpečení.

KLÍČOVÁ SLOVA: sociální pojištění, veřejné zdravotní pojištění, sociální zabezpečení

ABSTRACT

This bachelor thesis deals with social security and health insurance (social insurance) of self-employed people.

Theoretical part includes description of social insurance, defines duties of self-employed people, clears up used notion of social insurance and explains the way of calculation of social insurance.

The first part of practical part deals with the way how to assess basis of assessment and advance payment of social insurance. The second part defines used forms, explains their filling and shows many examples of getting and counting data important for filling in the form. The third part is about the counting and paying of social insurance by concrete self-employed person. It describes this self-employed person duties and the way of using of data from accounting for counting of social insurance and creating health and social insurance forms for Czech Social Security Administration.

KEY WORDS: social insurance, health insurance, social security

Obsah

1 ÚVOD	8
2 CÍL PRÁCE A METODIKA	9
3 TEORETICKÁ ČÁST	10
3.1 Sociální pojištění v České republice.....	10
3.2 Veřejné zdravotní pojištění	11
3.2.1 Osoby účastné zdravotního pojištění, vznik a zánik účasti	11
3.2.2 Plátcí zdravotního pojištění	11
3.2.3 Vymezení OSVČ	12
3.2.4 Povinnost platit pojistné	12
3.2.5 Oznamovací povinnost.....	12
3.2.6 Výše pojistného na zdravotní pojištění	13
3.2.7 Vyměřovací základ	13
3.2.8 Rozhodné období	17
3.2.9 Odvod pojistného	17
3.2.10 Odvod pojistného z více příjmů	19
3.2.11 Přeplatek pojistného.....	19
3.2.12 Dlužné pojistné	20
3.3 Sociální zabezpečení	20
3.3.1 Povinnosti OSVČ v sociálním zabezpečení	20
3.3.2 Vymezení OSVČ	21
3.3.3 Sazby pojistného	22
3.3.4 Rozdělení sociálního pojištění	22
3.4 Důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti.....	22
3.4.1 OSVČ hlavní, OSVČ vedlejší.....	22
3.4.2 Vyměřovací základ	23
3.4.3 Rozhodné období	24
3.4.4 Odvod pojistného	25
3.4.4.2 Doplatek	25
3.5 Nemocenské pojištění	25
3.5.1 Účast na nemocenském pojištění	25
3.5.2 Pojištění OSVČ při výkonu několika SVČ	26
3.5.3 Vznik a zánik pojištění.....	26
3.5.4 Přihláška k pojistnému	27
3.5.5 Výpočet pojistného	27

3.5.6 Placení pojistného	27
4 PRAKTICKÁ ČÁST	28
4.1 Vyměřovací základ	28
4.1.1 Výpočet vyměřovacího základu	28
4.1.2 Minimální vyměřovací základ	29
4.1.3 Maximální vyměřovací základ	30
4.2 Zálohy	31
4.2.1 Veřejné zdravotní pojištění	31
4.2.2 Nemocenské pojištění	32
4.2.3 Důchodové pojištění	33
4.3 Aplikace výpočtů a povinností v oblasti sociálního pojištění	33
4.3.1 Veřejné zdravotní pojištění	34
4.3.2 Sociální zabezpečení	39
4.4 Ukázka výpočtu a placení sociálního pojištění na reálné OSVČ	47
4.4.1 Placení záloh	48
4.4.2 Roční zúčtování	49
4.4.3 Vyplňování přehledů	53
4.4.4 Podávání přehledů	56
5 ZÁVĚR	58
6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	59
6.1 Seznam tabulek, schémat a obrázků	60
6.2 Seznam příloh	60
7 PŘÍLOHY	

1 ÚVOD

Každá fyzická osoba s trvalým pobytem v České republice musí být účastna některé z forem sociálního pojištění, přestože o tom mnohdy nemá ani tušení.

Kdokoliv, od novorozence až po nejstarší občany si buď sám platí sociální pojištění, nebo pojistné za něj platí někdo jiný. Plátcem pojistného může být stát, zaměstnavatel nebo přímo pojištěnec. Někteří z pojištěnců, kteří si sami platí pojistné, jsou osobami samostatně výdělečně činnými (dále jen OSVČ) a jejich sociálnímu pojištění se věnuje tato práce.

Přestože výši daně z příjmů je obecně věnována vcelku vysoká pozornost, u pojistného na sociální pojištění, které se skládá z veřejného zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení tomu tak není, přestože u fyzických osob, ať již podnikajících či zaměstnaných, je částka, kterou platí na sociálním pojištění, většinou vyšší než částka, kterou platí jako daň z příjmů. Pokud například zaměstnanec pobírá v současné době hrubou mzdu ve výši 25.000,- Kč, pak na dani z příjmů je z jeho mzdy sraženo 2.955,-, ale na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení činí celkový odvod (i s tím, co za zaměstnance platí zaměstnavatel) celkem 11.250,- Kč. K tomu je nutno ještě poznamenat, že zatímco základ daně z příjmů může fyzická osoba snižovat různými odpočty (např. úroky, dary, penzijní připojištění a celá řada dalších), čímž lze někdy dosáhnout i nulové výše daně, popř. dokonce daňového bonusu, u vyměřovacího základu pro veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení toto nelze. Dá se tedy říci, že fyzické osoby jsou platbou pojistného zatíženy daleko více než platbou daní z příjmů a proto je vhodné věnovat tomuto pojistnému zvýšenou pozornost.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Cílem této práce je sumarizace povinností a požadavků kladených na OSVČ v oblasti sociálního pojištění současnou právní úpravou platnou v České republice.

Záměrem je vytvořit práci, přehledně popisující problematiku, která je obsažena v celé řadě zákonů (viz. Seznam použité literatury), co nejsrozumitelnější formou.

Pro běžnou OSVČ je složité a obtížné i jen pouhé seznámení se s platnou legislativou upravující sociální pojištění. Jedná se o skupinu zákonů, které se laikům mohou zdát zcela nepřehledné, psané právnickým jazykem, a které se zpravidla několikrát ročně novelizují. Po prostudování této práce by měl čtenář získat představu a teoretické znalosti o možnostech a povinnostech v oblasti veřejného zdravotního pojištění a sociálního zabezpečení OSVČ. Záměrem je, aby tato práce mohla posloužit jako pomůcka pro jak začínající, tak i zkušenější OSVČ, ve složitém světě sociálního pojištění.

Teoretická část je rozdělena na několik hlavních kapitol, které se blíže věnují těmto tématům: veřejnému zdravotnímu pojištění a sociálnímu zabezpečení, které je blíže rozvinuto v kapitole o důchodovém pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, dále v kapitole o nemocenském pojištění.

Praktická část se zabývá konkrétními výpočty sociálního pojištění. Dále jsou zde uvedeny různé situace, které mohou u OSVČ nastat v oblasti sociálního pojištění v souvislosti s jejím podnikáním. Vše je nakonec ukázáno na příkladu reálné OSVČ.

Závěr práce shrnuje získané poznatky.

Informace jsou čerpány především z příslušných zákonů a z odborné literatury věnující se sociálnímu pojištění.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Sociální pojištění v České republice

Zatímco v mnoha zemích světa je sociální pojištění na nízké úrovni, popř. neexistuje vůbec, v České republice se postupně vyprofiloval obsáhlý a složitý systém, který obsahuje celou řadu povinností a nároků. Tento systém na jednu stranu poskytuje každému českému občanu ochranu v nepříznivých životních situacích, jako je např. nemoc, nezaměstnanost, potřeba lékařského ošetření, zabezpečení ve stáří apod. Na druhou stranu tento systém vytváří složitý přerozdělovací aparát, který vydělávajícím osobám (ať už fyzickým či právnickým) konfiskuje formou povinného pojistného část jejich peněžních příjmů a tyto peníze přerozděluje příjemcům, přičemž minimálně u části se dá předpokládat, že je využita neefektivně. Např. příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, který slouží k peněžité podpoře v nezaměstnanosti a k aktivní politice zaměstnanosti, zvyšuje cenu práce a tím s největší pravděpodobností zvyšuje i nezaměstnanost. Přesto je ale sociální pojištění důležitou a nedílnou částí veřejného systému vyspělých zemí světa.

Sociální pojištění se dělí v České republice na veřejné zdravotní pojištění a na sociální zabezpečení. Sociální zabezpečení se dále dělí na důchodové pojištění, státní politiku zaměstnanosti a na nemocenské pojištění.

Schéma č.1: Rozdělení sociálního pojištění

Sociální pojištění	---	veřejné zdravotní pojištění	
	---	sociální zabezpečení	---
			důchodové pojištění

			státní politika zaměstnanosti

			nemocenské pojištění

Zdroj: [4, s. 186]

Jednotlivé subsystémy sociálního pojištění lze v krátkosti představit takto:

Veřejné zdravotní pojištění – slouží k financování výdajů spojených se zdravotní péčí.

Důchodové pojištění – zabezpečuje příjem občanů ve stáří nebo při dlouhodobé pracovní neschopnosti (starobní důchod, invalidní důchod).

Státní politika zaměstnanosti – zajišťuje peněžitou podporu v nezaměstnanosti a aktivní politiku zaměstnanosti.

Nemocenské pojištění – zajišťuje peněžní příjem občanům při krátkodobé pracovní

neschopnosti, vzniklé pro nemoc nebo úraz.[4, s.186]

Pro OSVČ bylo až do konce roku 2007 pojistné na sociální pojištění, které platila sama za sebe, bezproblémovým daňovým nákladem. Od roku 2008 až do současné doby tomu již tak není, a placené pojistné na sociální pojištění zákon o dani z příjmů výslovně vyjmenovává jako nedaňový náklad. [1, s. 201-202]

3.2 Veřejné zdravotní pojištění

V této kapitole je popsáno veřejné zdravotní pojištění (dále jen zdravotní pojištění) z pohledu OSVČ. Problematice zdravotního pojištění z pohledu zaměstnance, zaměstnavatele, pojištěnců, za které pojistné platí stát a osob bez zdanitelných příjmů zde není věnována pozornost, popř. pozornost je věnována pouze okrajově. Tedy, v těch částech kapitoly, kde dochází k výčtu více možností, jsou uvedeny zpravidla jen možnosti týkající se OSVČ, ostatní možnosti jsou ignorovány.

3.2.1 Osoby účastné zdravotního pojištění, vznik a zánik účasti

Zdravotně jsou pojištěny všechny osoby, které mají trvalý pobyt na území České republiky. Zdravotní pojištění vzniká dnem narození u osob s trvalým pobytem na území České republiky, dále vzniká dnem, kdy osoba získá trvalý pobyt na území České republiky. [15, § 3 odst. 1]

Zdravotní pojištění zaniká dnem úmrtí nebo prohlášením za mrtvého pojištěnce, dalším možným způsobem je zánik z důvodu ukončení trvalého pobytu na území České republiky. [15, § 3 odst. 2]

3.2.2 Plátcí zdravotního pojištění

Zdravotní pojištění platí tyto plátcí:

- zaměstnanci
- OSVČ
- zaměstnavatelé
- stát [15, § 4]

3.2.3 Vymezení OSVČ

Zákon [15, § 5 písm. b] definuje, kdo je z hlediska veřejného zdravotního pojištění považován za OSVČ:

1. osoby podnikající v zemědělství
2. osoby provozující živnost
3. osoby provozující podnikání podle zvláštních předpisů
4. osoby vykonávající uměleckou nebo jinou tvůrčí činnost na základě autorskoprávních vztahů
5. společníci veřejných obchodních společností a komplementáři komanditních společností
6. osoby vykonávající nezávislé povolání, které není živností ani podnikáním podle zvláštních předpisů
7. osoby vykonávající činnost mandátáře na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku
8. spolupracující osoby osob samostatně výdělečně činných

3.2.4 Povinnost platit pojistné

OSVČ vzniká povinnost platit pojistné na zdravotní pojištění dnem zahájení samostatné výdělečné činnosti. [15, § 8 odst. 1 písm. b] Tedy, dnem kdy osoba začala vykonávat činnost uvedenou v podkapitole 3.2.3 je povinna začít platit pojistné. Pojistné se platí té zdravotní pojišťovně, u které je pojištěnec pojištěn. [15, § 8 odst. 1]

Pojištěnec není povinen platit zdravotní pojištění v době, kdy se zdržuje dlouhodobě v zahraničí (nepřetržitý pobyt po dobu delší jak šest měsíců) a o této skutečnosti podá příslušné pojišťovně písemné prohlášení. [15, § 8 odst. 4]

3.2.5 Oznamovací povinnost

OSVČ je povinna oznámit příslušné zdravotní pojišťovně zahájení a ukončení samostatné výdělečné činnosti. Toto oznámení je OSVČ povinna učinit nejpozději do osmi dnů ode dne zahájení nebo ukončení činnosti. OSVČ podnikající na základě živnostenského oprávnění může tuto povinnost splnit i tak, že toto oznámení učiní na příslušném živnostenském úřadě. [15, § 10 odst. 3] Živnostenský úřad je povinen tyto údaje předat příslušné zdravotní pojišťovně ve stanovené lhůtě pěti kalendářních dní. [15, § 10a odst. 1]

3.2.6 Výše pojistného na zdravotní pojištění

Pojistné na zdravotní pojištění činí 13,5 % z vyměřovacího základu za rozhodné období. [13, § 2 odst. 1]

Ačkoli lze tvrdit, že všechny osoby platí stejné procento ze svého vyměřovacího základu, tak u zaměstnanců toto tvrzení není přesné, viz následující přehled výše plateb u různých osob:

Zaměstnanec	1/3 z 13,5%
Zaměstnavatel	zbytek (tedy cca. 2/3 z 13,5%)
OSVČ	13,5%
Osoba bez zdanitelných příjmů	13,5%
Státní pojištěnec	13,5%

Plátce je povinen vypočítat si výši pojistného. Vypočítané pojistné se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. [13, § 2 odst. 2]

3.2.7 Vyměřovací základ

Jedná se o částku, ze které se vypočítává výše pojistného. U OSVČ je to dílčí základ daně z příjmů z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti. Do vyměřovacího základu se neuvádějí příjmy, které tvoří samostatné základy daně. (U OSVČ se tedy uvádí dílčí základ daně dle § 7 zákona č. 586/1992, Sb., o daních z příjmů v platném znění, ale neuvádí se zde příjmy dle § 8 až 10 tohoto zákon) [4, s. 206].

3.2.7.1 Vyměřovací základ OSVČ

Vyměřovací základ OSVČ je v současné době 50% dílčího základu daně z podnikání a jiné SVČ. [13, § 3a odst. 1]

Příklad

Zadáni: OSVČ má daňové příjmy 1.000.000,- a daňové výdaje 600.000,-. Kolik činí vyměřovací základ?

*Řešení: Výpočet vyměřovacího základu: $1.000.000 - 600.000 = 400.000$
 $400.000 \times 0,5 = 200.000$
 Vyměřovací základ činí 200.000,-.*

Výše vyměřovacího základu z podnikání a jiné samostatné výdělečné činnosti se v minulých letech vyvíjela takto:

Tabulka č.1: Výše vyměřovacího základu OSVČ – zdravotní pojištění

do roku 2004	35%
2004	40%
2005	45%
od roku 2006	50%

Zdroj: [13, § 3a odst. 1]

3.2.7.2 Minimální vyměřovací základ OSVČ

Je odvozen od průměrné mzdy. Vyměřovací základ nemůže být nižší, než činí minimální vyměřovací základ.

Odvozuje se z poloviny průměrné měsíční mzdy v národním hospodářství za kalendářní rok, který o 2 roky předchází roku, pro který je vyměřovací základ stanoven. [13, § 3a odst. 2, § 3 odst. 15]

Měsíční vyměřovací základ se tedy vypočítá takto:

Průměrná měsíční mzda x 0,5

Příklad

Zadání: OSVČ má stanovit minimální vyměřovací základ pro rok 2012.

Řešení: $25.137 \times 0,5 = 12.568,50$

Minimální vyměřovací základ pro rok 2012 činí 12.568,50 Kč

Minimální vyměřovací základ pro veřejné zdravotní pojištění se časem mění. Výši minimálního vyměřovacího základu v jednotlivých letech od roku 2000 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č.2: Minimální vyměřovací základ OSVČ – zdravotní pojištění

Období	Minimální měsíční vyměřovací základ v Kč	Minimální měsíční záloha OSVČ v Kč	Minimální roční pojistné OSVČ v Kč
1.1.2000 - 30.6.2000	4 000	540	6 885
1.7.2000 - 31.12.2000	4 500	608	
1.1.2001 - 31.12.2001	5 000	675	8 100
1.1.2002 - 31.12.2002	5 700	770	9 234
1.1.2003 - 31.12.2003	6 200	837	10 044
1.1.2004 - 31.12.2004	7 928,50	1 071	12 845
1.1.2005 - 31.12.2005	8 460	1 143	13 706
1.1.2006 - 31.3.2006	9 017,50	1 218	15 094
1.4.2006 - 31.12.2006	9 417	1 272	
1.1.2007 - 31.12.2007	10 069,50	1 360	16 313
1.1.2008 - 31.12.2008	10 780	1 456	17 464
1.1.2009 - 31.12.2009	11 777,50	1 590	19 080
1.1.2010 - 31.12.2010	11 854,50	1 601	19 205
1.1.2011 - 31.12.2011	12 370	1 670	20 040
od 1.1.2012 dosud	12 568,50	1 697	20 361

Zdroj: [2, s. 103, aktualizace dle 18]

Neplatnost minimálního vyměřovacího základu pro některé OSVČ:

Zákon [13, § 3 odst. 8] upřesňuje, pro které osoby minimální vyměřovací základ neplatí.

Jedná se o osobu:

a) s těžkým tělesným, smyslovým nebo mentálním postižením, které se poskytují mimořádné výhody II. nebo III. stupně;

b) která dosáhla věku potřebného pro nárok na starobní důchod, avšak nesplňuje další podmínky pro jeho přiznání;

c) která celodenně osobně a řádně pečuje alespoň o jedno dítě do sedmi let věku nebo nejméně o dvě děti do 15 let věku;

d) která současně vedle zaměstnání vykonává samostatnou výdělečnou činnost a odvádí zálohy na pojistné vypočtené alespoň z minimálního vyměřovacího základu stanoveného pro osoby samostatně výdělečně činné;

e) za kterou je plátcem pojistného stát

Tyto skutečnosti musí trvat celé rozhodné období. Pokud tato skutečnost netrvá celé rozhodné období, kterým je kalendářní měsíc, pak v tomto měsíci nelze uplatňovat neplatnost minimálního vyměřovacího základu. K tomu stačí, aby podmínka nebyla splněna

pouhý jediný den v měsíci a zvýhodnění nelze uplatnit.

Vyměřovacím základem u těchto osob je jejich skutečný příjem.

Snižování minimálního vyměřovacího základu:

Minimální vyměřovací základ se snižuje na poměrnou část odpovídající počtu kalendářních měsíců v případě, kdy OSVČ

- a) samostatnou výdělečnou činnost vykonávala jen po část období
- b) měla nárok na výplatu nemocenského nebo peněžitě pomoci v mateřství
- c) stala se osobou uvedenou v písm. a), b), c) předchozího odstavce, nebo je vedle samostatné výdělečné činnosti také zaměstnancem a odvádí pojistné alespoň z minimálního vyměřovacího základu stanoveného pro zaměstnance nebo za ni platí pojistné stát

Skutečnost, na základě které se snižuje minimální vyměřovací základ, musí trvat po celý kalendářní měsíc. [13, § 3a odst. 4]

3.2.7.3 Maximální vyměřovací základ

Maximální vyměřovací základ je v současné době roven 72 násobku průměrné mzdy. Pokud OSVČ dosáhne tohoto maximálního vyměřovacího základ, pak v tom kalendářním roce, ve kterém k dosažení došlo, neplatí dále již zdravotní pojištění. [13, § 3a odst. 5]

Pro rok 2012 činí průměrná mzda 25.137,- Kč, 72 násobek průměrné mzdy tedy činí 1.809.864,- Kč.

Výši maximálního vyměřovacího základu v průběhu času ukazuje následující tabulka:

Tabulka č.3: Maximální vyměřovací základ OSVČ – zdravotní pojištění

Období	Maximální vyměřovací základ v Kč	Maximální měsíční záloha OSVČ v Kč
do 31.prosince 2007	486 000	5 468
2008	1 034 880	11 643
2009	1 130 640	12 720
2010	1 707 048	19 205
2011	1 781 280	20 040
2012	1 809 864	20 361

Zdroj: [2, s. 102, aktualizace dle 18]

3.2.8 Rozhodné období

U OSVČ se za rozhodné období považuje kalendářní rok, za který se pojistné platí. [13, § 4 odst. 2]

3.2.9 Odvod pojistného

OSVČ platí pojistné formou záloh a doplatku. [13, § 7 odst. 1]

3.2.9.1 Zálohy

Zálohy ze zdravotního pojištění platí OSVČ za celý kalendářní měsíc na účet příslušné zdravotní pojišťovny. Splatnost zálohy je od prvního dne příslušného kalendářního měsíce do osmého dne následujícího kalendářního měsíce. Záloha činí 13,5% z měsíčního vyměřovacího základu.

OSVČ neplatí zálohy, pokud byla uznána celý kalendářní měsíc práce neschopnou, nebo jí byla nařízena karanténa. Tuto skutečnost musí OSVČ zdravotní pojišťovně průkazným způsobem doložit. Pokud by nemoc trvala pouze část měsíce, pak OSVČ nemá žádnou úlevu z placení záloh, a zálohu alespoň v minimální výši musí zaplatit. [7, s. 74]

OSVČ, která je současně zaměstnancem a u které není samostatná výdělečná činnost (dále jen SVČ) hlavním zdrojem příjmů, nemá povinnost platit zálohy na zdravotní pojištění. Pojistné doplatí do 8 dnů po dni, ve kterém má být podán „Přehled o příjmech a výdajích“ (viz. 3.2.9.3) [13, § 8 odst. 3]

Zálohy v prvním kalendářním roce činnosti:

OSVČ, která zahajuje samostatnou výdělečnou činnost, hradí v prvním kalendářním roce měsíční zálohy stanovené z minimálního vyměřovacího základu, pokud si vyšší zálohu nestanoví sama. Pokud za OSVČ zahajující činnost je plátcem pojistného i stát, pak tato osoba není také v prvním kalendářním roce povinna platit zálohy. Pojistné se pak platí formou doplatku. [13, § 8 odst. 1]

Zálohy v druhém roce a dalších letech činnosti:

V druhém a následujících letech vykonávání samostatné výdělečné činnosti je výše zálohy ve výši 13,5 % z měsíčního vyměřovacího základu. Měsíčním vyměřovacím

základem se zde rozumí částka, která z vyměřovacího základu za minulý kalendářní rok připadá na jeden kalendářní měsíc s tím, že se přihlíží jen k těm měsícům, kdy byla činnost vykonávaná alespoň po část tohoto měsíce. [13, § 8 odst. 2]

Příklad

Zadání: kolik činí záloha OSVČ pro rok 2012 na veřejné zdravotní pojištění, když tato OSVČ měla v roce 2011 příjmy 200.000,- a výdaje 80.000,-. V roce 2011 tato osoba podnikala jen 9 měsíců.

Řešení: vypočte se vyměřovací základ: 120.000,- (200.000 – 80.000)

Záloha z vypočteného vyměřovacího základu: 1.800,- (120.000 x 0,135) / 9

Vypočítá se záloha z minimálního vyměřovacího základu: 1.697,- (12.568,50 x 0,135)

Použije se vyšší z vypočtených záloh, tedy 1.800,- (1.800 > 1.697).

Měsíční záloha na veřejné zdravotní pojištění bude u této OSVČ v roce 2012 činit 1.800,-.

Maximální výše měsíční zálohy činí jednu dvanáctinu maximálního vyměřovacího základu, tedy v roce 2012 je to částka $20.361,-(1.809.864 : 12)*0,135$

Snížení záloh:

OSVČ může požádat o snížení poměrné výše záloh na dobu nejdéle tří měsíců v případě, kdy příjem OSVČ po snížení o výdaje připadající na jeden kalendářní měsíc roku, ve kterém se žádost podává, je alespoň o jednu třetinu nižší, než takový příjem připadající na jeden kalendářní měsíc v předcházejícím roce. [13, § 8 odst. 4]

Příklad

Zadání: OSVČ měla v roce 2011 průměrný měsíční příjem po odečtení nákladů ve výši 24.000,-. Jakou částku nesmí její nový průměrný příjem po odečtení výdajů překročit, aby mohla požádat o snížení záloh?

Řešení: nový průměrný příjem musí být nižší minimálně o jednu třetinu z 24.000, tedy o 8.000. Výpočet: 24.000 – 8.000 = 16.000.

Nový měsíční průměr nesmí překročit 16.000,-.

Splatnost zálohy:

Záloha se platí na účet příslušné zdravotní pojišťovny za celý kalendářní měsíc. Zálohu je možno uhradit kdykoliv od prvního dne kalendářního měsíce, na který se platí, do osmého dne následujícího kalendářního měsíce. [13, § 7 odst. 2]

3.2.9.2 Doplatky

Doplatek rozdílu mezi zálohami a skutečnou výší pojistného je splatný nejpozději do 8 dnů po dni, ke kterému byl nebo měl být podán „Přehled o příjmech a výdajích“ (viz. 3.2.9.3). [13, § 8 odst. 5] OSVČ, která je současně zaměstnancem, neplatí zálohy a doplatky na zdravotní pojištění, ale po podání „Přehledu o příjmech a výdajích“ platí přímo vypočtené pojistné.

3.2.9.3 Přehled o příjmech a výdajích

OSVČ musí po uplynutí kalendářního roku vyhotovit „Přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné“ (dále jen „Přehled“). Přehled musí OSVČ předložit všem zdravotním pojišťovnám, u kterých byla v kalendářním roce pojištěna, nejpozději do jednoho měsíce ode dne, ve kterém měla podat za tento kalendářní rok daňové přiznání. Pokud toto daňové přiznání zpracovává daňový poradce, pak je OSVČ povinna tuto skutečnost doložit zdravotní pojišťovně do 30. dubna kalendářního roku, kdy má podat daňové přiznání za minulý rok. Pokud OSVČ není povinna podávat daňové přiznání, pak musí Přehled podat nejpozději do 8. dubna následujícího roku. [13, § 24 odst. 2]

3.2.10 Odvod pojistného z více příjmů

Má-li OSVČ současně více příjmů z různých druhů samostatné výdělečné činnosti a/nebo z různých druhů zaměstnání, pojistné odvádí ze všech těchto příjmů. [13, § 13]

3.2.11 Přeplatek pojistného

Plátce má právo na vrácení přeplatku na pojistném. Toto právo se promlčuje za pět let od uplynutí kalendářního roku, v němž přeplatek vznikl. [13, § 14 odst. 1]

Pojišťovna přeplatek vrací plátcí nebo jeho právnímu nástupci pouze v případě, že plátce nemá u pojišťovny jiného splatného závazku. Povinností pojišťovny je vrátit přeplatek pojistného do jednoho měsíce ode dne, kdy tento přeplatek zjistila. [13, § 14 odst. 2]

3.2.12 Dlužné pojistné

OSVČ jsou povinny doplatit dlužné pojistné. Platí se na účet té zdravotní pojišťovny, u které byla OSVČ pojištěna v období, za které dluží pojistné.

Pojistné, které nepřesahuje 50 Kč nelze vymáhat. [13, § 15 odst. 1]

Pokud má plátce vůči zdravotní pojišťovně závazek, je povinen ho splácet v tomto pořadí:

- a) pokuty,
- b) přírážka k pojistnému,
- c) nejstarší nedoplatky pojistného,
- d) běžné platby pojistného,
- e) penále. [13, § 15 odst. 2]

Pokud plátce při úhradě závazku toto pořadí nedodrží, je zdravotní pojišťovna oprávněna jeho platbu použít ve stanoveném pořadí. [13, § 15 odst. 3]

3.3 Sociální zabezpečení

Sociální zabezpečení zajišťuje příjem pojištěného v době jeho nemoci, nezaměstnanosti a v době jeho stáří. Sociální zabezpečení se skládá z několika subsystémů – z důchodového pojištění, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a z nemocenského pojištění. OSVČ je povinně účastna důchodového pojištění a současně je také povinna platit příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Nemocenského pojištění není povinně účastna, k nemocenskému pojištění se ale může dobrovolně přihlásit

3.3.1 Povinnosti OSVČ v sociálním zabezpečení

OSVČ má povinnost oznámit okresní správě sociálního zabezpečení den

- a) zahájení (opětovné zahájení) SVČ
- b) ukončení SVČ
- c) zániku oprávnění vykonávat SVČ

- d) od kterého jí byl pozastaven výkon SVČ
- e) od kterého nemá nárok na výplatu invalidního důchodu a rodičovského příspěvku nebo peněžité pomoci v mateřství

3.3.2 Vymezení OSVČ

Zákon [14, § 9 odst. 2 a 3] vymezuje, které osoby se považují za OSVČ pro potřeby sociálního zabezpečení. Výčet těchto osob je odlišný od výčtu osob účastných zdravotního pojištění. Každý plátce by si tedy měl ověřit, zvláště pro zdravotní pojištění a zvláště pro sociální zabezpečení, kterého z těchto systémů se musí účastnit. V převážné většině případů se ale musí účastnit obou systémů.

Za OSVČ se pro sociální pojištění považují tyto osoby:

Osoba, která ukončila povinnou školní docházku a dosáhla věku aspoň 15 let a vykonává samostatnou výdělečnou činnost, nebo spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, pokud se na ni rozdělují příjmy dosažené výkonem této činnosti a výdaje vynaložené na jejich dosažení, zajištění a udržení.

Výkonem samostatné výdělečné činnosti podle předchozího odstavce se rozumí:

- a) podnikání v zemědělství, pokud je tato fyzická osoba evidována podle zvláštního zákona
- b) provozování živnosti na základě oprávnění provozovat živnost podle zvláštního zákona
- c) činnost společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti vykonávaná pro tuto společnost
- d) výkon umělecké nebo jiné tvůrčí činnosti na základě autorskoprávních vztahů,
- e) výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů, která není uvedena v písmenech a) až d), a výkon činnosti mandátáře konané na základě mandátní smlouvy uzavřené podle obchodního zákoníku; podmínkou zde je, že tyto činnosti jsou konány mimo vztah zakládající účast na nemocenském pojištění, a jde-li o činnost mandátáře, též to, že mandátní smlouva nebyla uzavřena v rámci jiné samostatné výdělečné činnosti. Za výkon jiné činnosti konané výdělečně na základě oprávnění podle zvláštních předpisů se vždy považuje činnost znalců, tlumočnicků, zprostředkovatelů kolektivních sporů, zprostředkovatelů kolektivních a hromadných smluv podle zvláštních právních předpisů a insolventního správce popřípadě dalšího správce
- f) výkon činností neuvedených v písmenech a) až e) a vykonávaných vlastním

jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení příjmu; za výkon těchto činností se však nepovažuje pronájem nemovitostí (jejich částí) a movitých věcí

3.3.3 Sazby pojistného

OSVČ platí z vyměřovacího základu toto pojistné:

28 % na důchodové pojištění

1,2 % na státní politiku zaměstnanosti

2,3 % na nemocenské pojištění (pokud je OSVČ dobrovolně účastna) [12, § 7 odst. 1 písm. c bod 1 a 2]

3.3.4 Rozdělení sociálního pojištění

V dalším textu bude pojednání rozděleno na dvě samostatné kapitoly, přičemž v první kapitole (3.4) bude věnována pozornost důchodovému pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve druhé kapitole (3.5) bude věnována pozornost pouze nemocenskému pojištění.

3.4 Důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti

3.4.1 OSVČ hlavní, OSVČ vedlejší

OSVČ které jsou účastny důchodového pojištění a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti se dělí na OSVČ vykonávající hlavní SVČ a na OSVČ které vykonávají vedlejší SVČ. [14, § 9 odst. 6 a 9] Pro zjednodušení se používá označení „OSVČ hlavní“ a „OSVČ vedlejší“. (Pro účely nemocenského pojištění a veřejného zdravotního pojištění se dělení na OSVČ hlavní a vedlejší nepoužívá).

Za OSVČ vedlejší se považuje ta OSVČ, která není účastna nemocenského pojištění osob samostatně výdělečně činných v kalendářním roce, v němž:

- a) vykonávala zaměstnání zakládající účast na nemocenském pojištění zaměstnanců
- b) měla nárok na výplatu invalidního důchodu nebo jí byl přiznán starobní důchod
- c) měla nárok na rodičovský příspěvek nebo na peněžitou pomoc v mateřství nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu
- d) vykonávala vojenskou službu v ozbrojených silách ČR, (netýká se vojáků z povolání)
- e) byla nezaopatřeným dítětem (do 26 let věku, pokud se soustavně připravuje na

budoucí povolání studiem na střední nebo vysoké škole) [14, § 9 odst. 6]

SVČ se považuje za vedlejší SVČ v těch kalendářních měsících, v nichž po celý měsíc byla vykonávána činnost a současně trvaly skutečnosti uvedené v předchozím odstavci. Pokud činnost trvala činnost jen po část kalendářního měsíce, pak se za SVČ považuje za vedlejší po část kalendářního měsíce, kdy tyto skutečnosti současně trvaly. [14, § 9 odst. 7]

3.4.2 Vyměřovací základ

Jedná se o částku, kterou si OSVČ sama určí, nejméně však ve výši 50 % daňového základu. [12, § 5b odst. 1]

3.4.2.1 Vyměřovací základ OSVČ, která vykonávala jen hlavní SVČ

Vyměřovací základ u této osoby činí nejméně, v kalendářním roce kdy vykonávala jen hlavní SVČ, součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu (tj. 25 % průměrné mzdy) a počtu kalendářních měsíců tohoto kalendářního roku, v nichž byla hlavní SVČ vykonávána alespoň po část měsíce. [12, § 5b odst. 2 písm. a]

3.4.2.2 Vyměřovací základ OSVČ, která vykonávala jen vedlejší SVČ

Vyměřovací základ u této osoby činí nejméně, v kalendářním roce kdy vykonávala jen hlavní SVČ, součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu (tj. 10 % průměrné mzdy) a počtu kalendářních měsíců tohoto kalendářního roku, v nichž byla hlavní SVČ vykonávána alespoň po část měsíce. [12, § 5b odst. 2 písm. b]

3.4.2.3 Vyměřovací základ OSVČ, která vykonával jak hlavní, tak i vedlejší SVČ

Vyměřovací základ u této osoby činí nejméně, v kalendářním roce kdy vykonávala SVČ jak hlavní tak i vedlejší, součet dílčího vyměřovacího základu z hlavní SVČ a dílčího vyměřovacího základu z vedlejší SVČ.

Dílčí vyměřovací základ z hlavní SVČ činí součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu (tj. 25 % průměrné mzdy) a počtu kalendářních měsíců tohoto kalendářního roku, v nichž byla hlavní SVČ vykonávána alespoň po část měsíce.

Dílčí vyměřovací základ z vedlejší SVČ činí součin nejnižšího měsíčního

vyměřovacího základu (tj. 10 % průměrné mzdy) a počtu kalendářních měsíců tohoto kalendářního roku, v nichž byla hlavní SVČ vykonávána alespoň po část měsíce. [12, § 5b odst. 2 písm. c]

3.4.2.4 Maximální vyměřovací základ

OSVČ hlavní i vedlejší má maximální vyměřovací základ stanoven takto:

Tabulka č.4: Maximální vyměřovací základ OSVČ – sociální zabezpečení

		ročně
OSVČ – hlavní i vedlejší	2010	1.707.048,-
OSVČ – hlavní i vedlejší	2011	1.781.280,-
OSVČ – hlavní i vedlejší	2012	1.206.576,-

Zdroj: [6, s. 54, aktualizace dle 17]

3.4.2.5 Minimální vyměřovací základ

Každá OSVČ musí platit pojistné nejméně z minimálního vyměřovacího základu.

Minimální vyměřovací základ OSVČ je stanoven takto:

Tabulka č.5: Minimální vyměřovací základ OSVČ – sociální zabezpečení

		ročně	měsíčně
OSVČ – hlavní	2010	71.136,-	5.928,-
OSVČ – hlavní	2011	74.220,-	6.185,-
OSVČ – hlavní	2012	75.420,-	6.285,-
OSVČ – vedlejší	2010	28.452,-	2.371,-
OSVČ – vedlejší	2011	29.688,-	2.474,-
OSVČ – vedlejší	2012	30.168,-	2.514,-

Zdroj: [6, s. 50, aktualizace dle 17]

3.4.3 Rozhodné období

U OSVČ je rozhodným obdobím pro zjištění vyměřovacího základu kalendářní rok, za který se pojistné platí. [12, § 6 odst. 2]

3.4.4 Odvod pojistného

OSVČ odvádí pojistné na účet okresní správy sociálního zabezpečení. Platí buď pojistné, nebo zálohy a doplatek. [12, § 13 odst. 1 a 2]

3.4.4.1 Zálohy

OSVČ hlavní platí zálohy za všechny měsíce, v nichž je považována za OSVČ. Výjimku tvoří měsíce, v nichž po celou dobu pobírala nemocenskou nebo peněžitou pomoc v mateřství. Za takovéto měsíce se záloha neplatí. [12, § 14 odst. 7]

OSVČ vedlejší je povinna platit zálohy pokud:

- a) v předchozím kalendářním roce dosáhla příjmu, který jí založil povinnou účast na důchodovém pojištění, nebo
- b) se přihlásila k důchodovému pojištění.

Povinnost platit zálohy zaniká OSVČ hlavní i vedlejší od následujícího měsíce, v němž ukončila nebo přerušila SVČ.

3.4.4.2 Doplatek

Doplatkem je rozdíl mezi výší pojistného vypočítanou v „Přehledu“ a výší zaplacených záloh za rozhodné období. [12, § 14 odst. 10]

3.5 Nemocenské pojištění

3.5.1 Účast na nemocenském pojištění

Kdo je považován za OSVČ pro účely nemocenského pojištění je uvedeno v zákoně o důchodovém pojištění, viz 3.3.2.

OSVČ se účastní nemocenského pojištění pouze dobrovolně. Pojištěna může být jak OSVČ, tak i spolupracující osoba. Pro účast na pojištění musí OSVČ splnit dvě podmínky. První podmínkou je vykonávat SVČ na území ČR nebo mimo území ČR, avšak na základě oprávnění vyplývající z právních předpisů ČR. Druhou podmínkou je podat přihlášku k účasti na pojištění na předepsaném tiskopisu. [16, § 11 písm. a, b]

OSVČ, která se přihlásí k nemocenskému pojištění, musí být současně účastna důchodového pojištění, platit na důchodové pojištění zálohy a zaplatit pojistné na důchodové pojištění po podání Přehledu. Z toho důvodu je OSVČ, která je

nemocenskypojištěna, považována pro účely důchodového pojištění za OSVČ hlavní, i když u ní trvají důvody, pro které by jinak mohla být považována za OSVČ vedlejší. [5 s. 233]

Důvod, proč OSVČ musí být od 1.1.2011 vedle nemocenského pojištění účastna současně důchodového pojištění je ten, že v minulosti často docházelo k tomu, že OSVČ před očekávanou sociální událostí (např. v očekávání narození dítěte) zaplatila vysoké platby pojistného na nemocenské pojištění a vzápětí při vzniku této sociální události inkasovala vysoké dávky. V současné době je tato možnost znesnadněna povinností platit vedle nemocenského pojištění, které činí 2,3% z vyměřovacího základu, také důchodové pojištění, které je ve výši 28% z vyměřovacího základu.

3.5.2 Pojištění OSVČ při výkonu několika SVČ

Pokud OSVČ vykonává současně několik SVČ, pak je z nich pojištěna jen jednou. [16, § 12]

3.5.3 Vznik a zánik pojištění

Pojištění vznikne OSVČ dnem, který uvede na přihlášce, nejdříve ale dnem, ve kterém je přihláška podána. [16, § 13 odst. 1] Nelze se tedy přihlásit k nemocenskému pojištění zpětně.

Pojištění zanikne OSVČ na základě některého v těchto případech:

a) dnem uvedeným na odhlášce z pojištění, ne však dříve než dnem, ve kterém byla tato odhláška podána

b) dnem skončení SVČ

c) dnem zániku oprávnění vykonávat SVČ

d) dnem, od kterého jí byl pozastaven výkon SVČ

e) prvním dnem kalendářního měsíce, za který nebylo ve stanovené lhůtě podle zvláštního právního předpisu zaplacené pojistné, nebo sice bylo zaplacené v této lhůtě, avšak v nižší částce než mělo být zaplacené

f) dnem nástupu výkonu trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence [16, § 13 odst. 2]

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že OSVČ se nemůže přihlásit k nemocenskému pojištění přede dnem zahájení SVČ a pojištění také nemůže trvat po skončení SVČ. Po skončení SVČ nemůže být bývalá OSVČ ani důchodově pojištěná.

Protože je nemocenské pojištění dobrovolné, má se za to, že v měsíci, kdy OSVČ

nezaplatí pojistné, popř. zaplatí v nižší výši než měla zaplatit, tímto OSVČ vyjadřuje přání nebyt dále pojištěná a nemocenské pojištění zaniká. Případné další platby se považují za přeplatek na pojistném, nelze tedy „dlužné“ pojistné doplatit s tím, že nemocenské pojištění bude poté pokračovat, protože pojištění již zaniklo a zpětně ho nelze uzavřít. Pokud si OSVČ v případě zániku nemocenského pojištění z důvodu pozdního zaplacení přeje být nadále nemocensky pojištěná, pak se musí nově přihlásit a nemocenské pojištění vznikne na základě nové přihlášky.

3.5.4 Přihláška k pojistnému

OSVČ se může k pojistnému na nemocenské pojištění přihlásit u příslušné okresní správě sociálního pojištění nebo u příslušného živnostenského úřadu. Přihláška se podává na předepsaném formuláři. [16, § 11 písm. b]

3.5.5 Výpočet pojistného

OSVČ si sama určuje měsíční základ, ze kterého platí pojistné.

Minimální měsíční základ v současné době činí 5.000,- Kč. Maximální měsíční základ je určen tím, že nemůže být vyšší než měsíční vyměřovací základ, jehož výši si určila OSVČ pro placení důchodového pojištění za příslušný měsíc.[12, § 5b odst. 4]

OSVČ si tedy dle svého uvážení zvolí měsíční základ mezi 5.000,- a měsíčním vyměřovacím základem.

Pojistné na nemocenské pojištění činí 2,3 % z měsíčního základu. Minimální vyměřovací základ pro odvod pojistného činí dvounásobek rozhodného příjmu, který je v současné době 2.500,- Kč, minimální vyměřovací základ je tedy 5.000,- (2.500 krát dva). Minimální výše pojistného se vypočítá jako 2,3 % ze 5.000,-, tj. 115,- Kč. [12, § 5b odst. 4]

3.5.6 Placení pojistného

Pojistné je splatné za příslušný měsíc od 1. do 20. dne následujícího měsíce. [12, § 14c odst. 2] OSVČ může zaplatit pojistné předem, až do konce roku. Tyto platby musí OSVČ oznámit předem příslušné okresní správě sociálního pojištění. [13, § 14c odst. 2]

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Vyměřovací základ

4.1.1 Výpočet vyměřovacího základu

Vyměřovací základ se stanovuje:

u všeobecného zdravotního pojištění jako 50% dílčího základu daně

u sociálního zabezpečení ve výši nejméně 50% dílčího základu daně

Vyměřovací základ lze zobrazit pomocí tohoto vzorce:

vyměřovací základ = i x dílčí základ daně

kde: i = procentuelní výše vyměřovacího základu v desetinném vyjádření

dílčí základ daně = daňové příjmy mínus daňové výdaje

Při stanovení 50-ti % výše vyměřovacího základu a při rozepsání dílčího základu daně lze do vzorce dosadit takto:

vyměřovací základ = $0,5$ x (daňové příjmy – daňové výdaje)

Příklad

Zadání: OSVČ měla za rozhodné období daňové příjmy ve výši 500.000,- Kč a daňové výdaje ve výši 400.000,- Kč. Kolik činí vyměřovací základ?

Řešení: vyměřovací základ = i x dílčí základ daně

vyměřovací základ = $0,5$ x (daňové příjmy – daňové výdaje)

vyměřovací základ = $0,5$ x (500.000 – 400.000)

vyměřovací základ = $0,5$ x 100.000

vyměřovací základ = 50.000,-

Vypočtený vyměřovací základ se dále musí porovnat s minimálním a maximálním vyměřovacím základem. Pokud je minimální vyměřovací základ vyšší než vypočtený vyměřovací základ, pak se musí pro výpočet pojistného použít minimální vyměřovací

základ. Pokud je naopak maximální vyměřovací základ nižší než vypočtený vyměřovací základ, pak se musí pro výpočet použít maximální vyměřovací základ.

4.1.2 Minimální vyměřovací základ

4.1.2.1 Veřejné zdravotní pojištění

Měsíční minimální vyměřovací základ u veřejného zdravotního pojištění je odvozen od průměrné mzdy.

Výpočet dle tohoto vzorce:

Měsíční minimální vyměřovací základ = průměrná mzda x 0,5

Příklad

Zadání: Stanovení měsíčního minimálního vyměřovacího základu za rok 2011

Řešení: Měsíční minimální vyměřovací základ = průměrná mzda x 0,5

Měsíční minimální vyměřovací základ = 23.740 x 0,5

Měsíční minimální vyměřovací základ = 12.370,-

Bliže – viz. tabulka č.2 v kapitole 3.2.7.2, kde jsou uvedeny minimální měsíční vyměřovací základy.

4.1.2.2 Sociální zabezpečení

Měsíční minimální vyměřovací základ u sociálního zabezpečení je odvozen od průměrné mzdy.

Výpočet minimálního měsíčního vyměřovacího základu lze vyjádřit pomocí vzorce. Pokud je výpočet pro OSVČ hlavní, použije se ve vzorci koeficient 0,25. Pokud je výpočet pro OSVČ vedlejší, použije se ve vzorci koeficient 0,1.

Vzorec pro OSVČ hlavní:

měsíční minimální vyměřovací základ = průměrná mzda x 0,25

Příklad

Zadání: stanovení měsíčního vyměřovacího základu za rok 2012 pro OSVČ hlavní.

Řešení: *měsíční minimální vyměřovací základ = průměrná mzda x 0,25*
měsíční minimální vyměřovací základ = 25.137 x 0,25
měsíční minimální vyměřovací základ = 6.285,- Kč

Vzorec pro OSVČ vedlejší:

měsíční minimální vyměřovací základ = průměrná mzda x 0,1

Příklad

Zadání: stanovení měsíčního vyměřovacího základu za rok 2012 pro OSVČ vedlejší

Řešení: *měsíční minimální vyměřovací základ = průměrná mzda x 0,1*
měsíční minimální vyměřovací základ = 25.137 x 0,1
měsíční minimální vyměřovací základ = 2.514,- Kč.

4.1.3 Maximální vyměřovací základ

Maximální vyměřovací základ se počítá shodně jak pro veřejné zdravotní pojištění, tak i pro sociální zabezpečení.

Maximální vyměřovací základ je odvozen od průměrné mzdy. Je v současné době stanoven jako 48 násobek průměrné mzdy.

Vzorec pro výpočet:

maximální vyměřovací základ = průměrná mzda x 48

Příklad

Zadání: stanovení maximálního vyměřovacího základu pro rok 2012

Řešení: *maximální vyměřovací základ = průměrná mzda x 48*
maximální vyměřovací základ = 25.137 x 48
maximální vyměřovací základ = 1.206.576

Částka se nesnižuje z toho důvodu, že OSVČ nevykonávala SVČ po celý kalendářní rok.

Příklad

Zadání: OSVČ vykonávala SVČ po celý kalendářní rok 2012. Kolik činí maximální vyměřovací základ?

Řešení: maximální vyměřovací základ jak pro veřejné zdravotní pojištění, tak pro sociální zabezpečení činí 1.206.576,- Kč.

Příklad

Zadání: OSVČ vykonávala SVČ v kalendářním roce 2010 pouze v měsících leden a únor. Kolik činí maximální vyměřovací základ?

Řešení: maximální vyměřovací základ jak pro veřejné zdravotní pojištění, tak pro sociální zabezpečení činí 1.206.576,- Kč.

4.2 Zálohy

4.2.1 Veřejné zdravotní pojištění

4.2.1.1 První rok SVČ

Pokud OSVČ není z nějakého důvodu osvobozena od placení záloh na veřejné zdravotní pojištění (viz, poslední odstavec kapitoly 3.2.9.1), pak v prvním kalendářním roce činnosti platí zálohy stanovené z minimálního vyměřovacího základu. Může si ale dobrovolně zvolit zálohy vyšší.

Vzorec pro výpočet

Záloha v 1. roce SVČ = minimální vyměřovací základ x výše pojistného na zdr. poj. v procentech

Příklad

Zadání: výpočet měsíční zálohy v prvním roce podnikání. Jedná se o rok 2012.

Řešení: záloha v 1. roce SVČ = min. vyměř. základ x výše pojist. na zdr. poj. v procentech

$$\text{záloha v 1. roce SVČ} = 12.568,50 \times 0,135$$

$$\text{záloha v 1. roce SVČ} = 1.697,- \text{ Kč.}$$

záloha v prvním kalendářním roce činnosti činí 1.697,-, OSVČ si zálohu může zvolit i vyšší.

4.2.1.2 Druhý a další roky činnosti

Zálohy jsou ve výši 13,5% z měsíčního vyměřovacího základu stanoveného za minulý rok.

Vzorec pro výpočet

záloha v 2. a dalších letech činnosti = (dílní základ daně z minulého roku x výše pojistného na zdravotní pojištění v procentech)/počet měsíců výkonu SVČ v minulém roce

Vypočtený vyměřovací se musí porovnat s minimálním vyměřovacím základem. Pojistné se platí z toho vyměřovacího základu, který je vyšší.

Příklad

Zadání: v minulém kalendářním roce (2011) činil dílní základ daně 100.000.-. SVČ byla vykonávána 10 měsíců. V jaké výši budou činit nové zálohy na veřejné zdravotní pojištění v roce 2012?

Řešení: záloha v 2. a dalších letech činnosti = (dílní základ daně z minulého roku x výše pojistného na zdravotní pojištění v procentech)/počet měsíců výkonu SVČ v minulém roce

$$\text{záloha v 2. a dalších letech činnosti} = (100.000 \times 0,135)/10$$

$$\text{záloha v 2. a dalších letech činnosti} = 1.350,-$$

V roce 2011 činí minimální měsíční záloha 1.697,-. OSVČ bude platit tu zálohu, která je vyšší. V tomto konkrétním případě ve výši 1.697,- Kč.

4.2.2 Nemocenské pojištění

U plateb na nemocenské pojištění se nejedná o zálohy, ale o již konečné pojistné.

Nemocenské pojištění činí 2,3% z měsíčního vyměřovacího základu. Měsíční vyměřovací základ si OSVČ určuje sama. Minimální měsíční vyměřovací základ činí v současné době 5.000,- Kč.

Vzorec pro výpočet pojistného na nemocenské pojištění:

pojistné = i x měsíční vyměřovací základ

kde i = pojistné v procentech v desetinném vyjádření

Příklad

Zadání: OSVČ si zvolila jako měsíční vyměřovací základ na pojistné na nemocenské pojištění 10.000,- Kč. Kolik bude platit měsíční pojistné?

Řešení: pojistné = i x měsíční vyměřovací základ

$$\text{pojistné} = 0,023 \times 10.000$$

$$\text{pojistné} = 230,-$$

Tato OSVČ si současně bude muset stanovit měsíční vyměřovací základ pro důchodové pojištění ve výši nejméně 10.000,- Kč. Z této částky bude platit pojistné ve výši 29,2%. Na důchodové pojištění tedy bude muset současně platit pojistné ve výši 2.920,-.

4.2.3 Důchodové pojištění

Odvádí se 29,2 % z měsíčního vyměřovacího základu. Záloha se vypočítá v Přehledu o příjmech a výdajích OSVČ.

Vzorec pro výpočet zálohy na důchodové pojištění lze vyjádřit takto:

$$\text{záloha} = ((0,5 \times \text{dílní základ daně}) / \text{počet měsíců výkonu SVČ}) \times 0,292$$

Příklad

Zadání: OSVČ měla v minulém roce dílní základ daně ve výši 150.000,- Kč. SVČ vykonávala 12 měsíců. Kolik bude činit měsíční záloha?

Řešení: záloha = ((0,5 x 150.000)/12) x 0,292

$$\text{záloha} = 1.825,-$$

Tato vypočtená záloha se musí porovnat s minimální měsíční zálohou na důchodové pojištění. Tato minimální záloha nyní činí 1.836,- Kč, OSVČ ze zadání tedy bude platit stanovenou minimální zálohu ve výši 1.836.

4.3 Aplikace výpočtů a povinností v oblasti sociálního pojištění

Praktická část je pojata jako průvodce OSVČ konkrétními výpočty, odvody a tiskopisy, se kterými se OSVČ při své činnosti setkává.

4.3.1 Veřejné zdravotní pojištění

4.3.1.1 Přihláška k veřejnému zdravotnímu pojištění

OSVČ je při zahájení své SVČ povinna toto oznámit své zdravotní pojišťovně. Oznámení se podává do osmi dnů od zahájení činnosti (viz též 3.2.5).

Oznámení se podává na tiskopisu stanoveném Všeobecnou zdravotní pojišťovnou.

Tiskopis má název „Přihláška a evidenční list pojištěnce“ viz vzor č. 1.

Tento tiskopis je univerzální, používá se nejen k přihlášení OSVČ, ale také pro přihlášení pojištěnců, za které platí pojistné stát, zaměstnanců, a osob bez zdanitelných příjmů.

Tiskopis se skládá z těchto celkem devíti částí, které je třeba vyplnit:

1) „Základní identifikace pojištěnce“ – zde se vyplní příjmení, jméno, rodné příjmení, datum narození a rodné číslo

2) „Adresa trvalého pobytu a další identifikační údaje“ – vyplní se adresa trvalého pobytu, dále pohlaví a státní příslušnost

3) „Korespondenční adresa a ostatní kontaktní údaje“ – vyplní se adresa pro doručování, telefon a e-mailová adresa

4) „Kategorie pojištěnce“ – zde se vyplňuje, kdo je plátcem pojistné za pojištěnce. Může se jednat o stát, zaměstnavatele, přímo OSVČ nebo o osobu bez zdanitelných příjmů. Pokud se jedná o stát, musí se zde dále pomocí kódu upřesnit, o jakou kategorii pojištěnce se přesně jedná. Může jít např. o nezaopatřené dítě, žena na mateřské a rodičovské dovolené, poživatel důchodu a celá řada dalších možností.

5) „Bankovní spojení pojištěnce (vyplní pouze OSVČ nebo OBZP)“ – OSVČ zde vyplní číslo bankovního účtu, ze kterého bude platit pojistné, popř. zálohy na pojistné.

6) „Identifikace zaměstnavatele/školy“ – OSVČ tuto část nevyplňuje

7) „Identifikace OSVČ“ – zde OSVČ vyplní své obchodní jméno, adresu místa podnikání, své identifikační číslo (IČ) a telefon

8) „Kód a název dosavadní zdravotní pojišťovny“ – vyplňuje se pouze při změně zdravotní pojišťovny

9) „Datum platnosti údajů, datum vyplnění a podpis pojištěnce“ – uvádí se datum vyplnění a podpis pojištěnce

4.3.1.2 Zálohy

Osoby, které nejsou z nějakého důvodu (viz. 3.2.9.1) osvobozeny od placení záloh na pojistné, musí zálohy platit.

Výpočet zálohy v prvním kalendářním roce činnosti:

Měsíční záloha stanovena z minimálního vyměřovacího základu:

Minimální měsíční vyměřovací základ činí v roce 2012 Kč 12.568,50 z toho činí minimální měsíční záloha Kč 1.697,- (tj. 13,5% z 12.568,50)

OSVČ musí tedy v prvním roce podnikání odvádět zdravotní pojištění v minimální výši Kč 1.697,- Může si však stanovit vyšší vyměřovací základ a poté platit i vyšší měsíční zálohy.

Výpočet zálohy v druhém roce a dalších letech činnosti:

Vychází se z „Přehledu“, kde je uveden měsíční vyměřovací základ za minulý rok. Zde se vypočítá záloha na pojistné jako 13,5 % z tohoto měsíčního vyměřovacího základu.

4.3.1.3 Přehled o příjmech a výdajích ze SVČ a úhrnu záloh na pojistné

OSVČ je povinna podávat po uplynutí kalendářního roku „Přehled“ blíže viz kapitola 3.2.9.3. Vzor tiskopisu je uveden v příloze č.2.

Pomocí tohoto tiskopisu se vypočítá pojistné OSVČ, přeplatek popř. nedoplatek pojistného a nová výše zálohy.

Tiskopis je rozdělen celkem do šesti částí:

1) „Identifikace pojištěnce, korespondenční adresa a ostatní kontaktní údaje“ - zde jsou uvedeny základní informace o OSVČ – příjmení, jméno, adresa, rodné číslo, identifikační číslo (IČ), informace zda OSVČ platí pojistné poukázkou nebo převodem z účtu, číslo účtu, telefon a e-mailové spojení.

2) „Prohlášení pojištěnce“ – zde se uvádí, ve kterých měsících předchozího roku neplatila pro OSVČ povinnost hradit zálohy z důvodu zaměstnání nebo nemoci. Dále měsíce předchozího roku, kdy pro OSVČ nebyl stanoven minimální vyměřovací základ a důvod, proč tomu tak nebylo.

3) „Přiznání k dani z příjmů“ – uvádí se, zda OSVČ podává daňové přiznání, zda má daňového poradce, dále datum, kdy mělo být a kdy bylo skutečně podáno daňové přiznání

4) „Pojistné OSVČ“ – nejdůležitější část Přehledu, zde se vypočítá pojistné za celý rok. Tato část je rozdělena na jednotlivé očíslované řádky.

Řádek 1: zde se zahrnují veškeré příjmy OSVČ za příslušný rok

Řádek 2: zahrnují se vešker výdaje OSVČ za příslušný rok

Řádek 3: týká se pouze OSVČ, která byla za příslušný rok i zaměstnancem a součet vyměřovacího základu přesáhl částku která je stanovena jako maximální vyměřovací základ, tedy za rok 2011 je to částka Kč 1.781.280,-.

Řádek 4: uvede se počet měsíců trvání SVČ v příslušném roce

Řádek 5: uvede se počet měsíců, v kterých byla OSVČ pojištěna u zdravotní pojišťovny, pro kterou vyplňuje „Přehled“

Řádek 6: uvede se počet měsíců, kdy OSVČ uplatňovala minimální vyměřovací základ (bližší o minimálním vyměřovacím základě – viz. kapitola 3.2.7.2)

Řádek 9: vypočítá se minimální vyměřovací základ – vynásobí se údaj z řádku 6 s minimálním měsíčním vyměřovacím základem, který pro rok 2011 činí Kč 12.370,-.

Příklad: pokud OSVČ v řádku 6 například uplatní pět měsíců, kdy má minimální vyměřovací základ, pak tedy násobí pět krát 12.370. Výslednou částku Kč 61.850 zapíše do řádku 9.

Řádek 12: zde se odečítají příjmy uvedené v řádku 1 od výdajů uvedených v řádku 2

Příklad: příjmy v řádku 1 činí Kč 100.000,-, výdaje v řádku 2 činí Kč 40.000,-. Rozdíl mezi řádkem 1 a řádkem 2 zde činí Kč 40.000,- a tato částka se uvede v řádku 12.

Řádek 14a: vyměřovací základ za příslušný rok (již uvedený v řádku 12) se zde vynásobí koeficientem 0,5 a výsledná částka se uvede do tohoto řádku. Pokud je ale vypočtená částka nižší než částka z řádku devět, uvede se částka z řádku 9.

Příklad: v řádku 12 je uvedena částka Kč 40.000,-. Částka 40.000 se vynásobí koeficientem 0,5 a výsledná suma činí Kč 20.000,-. Pokud je tato částka nižší než částka uvedená v řádku 9, pak se do tohoto řádku zapíše suma ze řádku 9.

Řádek 14b: sečte se suma z řádku 14a a vyměřovací základ zaměstnance z řádku 3. Od součtu těchto řádků se odečte maximální roční vyměřovací základ, který nyní činí Kč 1.781.280,-. Pokud výsledná částka je nižší než nula, pak se do tohoto řádku zapíše nula.

Příklad: v řádku 14a je uvedena částka Kč 20.000,-, v řádku 3 částka 200.000,-. Tyto řádky se sečtou, výsledek činí Kč 220.000,-. Nyní se od 220.000,- odečte výše uvedená částka 1.781.280,-. Výsledek je mínus Kč 1.561.280,-. Protože je výsledná částka minusová, zapíše se do řádku 14b pouze nula.

Řádek 14c: částka z řádku 14a se odečte od částky z řádku 14b. Nová výsledná částka se uvede v řádku 14c.

Příklad: v řádku 14a je uvedena suma Kč 20.000,-, v řádku 14b je uvedena nula. Pak Kč 20.000,- mínus nula rovná se 20.000,-. Do řádku 14a se zapíše částka Kč 20.000,-.

Řádek 16: v tomto řádku je uvedené vypočítané pojistné. Pojistné se vypočítá pomocí zlomku, kde v čitateli je uveden koeficient 0,135 krát (řádek 14c krát řádek 5). Ve jmenovateli je uveden řádek 4. Výsledná suma se rovná pojistnému za příslušný rok.

Příklad: v řádku 14c je uvedena suma 20.000,-, v řádku 5 uveden počet pojištění OSVČ u příslušné pojišťovny např. 5. Suma 20.000 se zde vynásobí 5. Výsledná částka 100.000 se dále násobí koeficientem 0,135. Výsledná suma činí 13.500. Tato suma se musí ještě vydělit řádkem 4 – např.6. Výsledná částka činí Kč 2.250,-. Tato částka se zapíše do řádku č. 16.

5) „Přeplatek (Doplatek)“ – v této části jsou uvedeny tyto dva řádky:

Řádek 41: zde se uvádí součet všech záloh na pojistné placené zdravotní pojišťovně

Řádek 43: uveden je zde přeplatek nebo nedoplatek na pojistném, který se zjistí tím, že řádek 41 se odečte od řádku 16.

Příklad: v řádku 41 je uvedena částka například Kč 1.000,-, v řádku č. 16 je uvedena částka 2.250,-. Od částky 1.000 se odečte částka 2.250,-. Výsledná suma Kč 1.150,- znamená nedoplatek na pojistném

V této části tiskopisu se také vyplňuje, zda OSVČ žádá či nežádá o vrácení přeplatku. Pokud o vrácení přeplatku nežádá, pak je přeplatek použit na úhrady záloh dalšího období.

6) „Nová výše zálohy“ – v této části se vypočítá nová měsíční výše zálohy. Tato část je rozdělena na tyto řádky:

Řádek 51: zde se vypočítá nová výše zálohy. Nová záloha se vypočítá pomocí zlomku, kde v čitateli je uveden koeficient 0,135 krát 0,5 krát řádek 12. Ve jmenovateli je uveden řádek 4. Výsledná suma se rovná nové záloze na pojistné.

Příklad: V řádku 12 je uvedena částka 40.000,-. Těchto 40.000 se násobí 0,5 a dále se násobí 0,135. Výsledek se dělí řádkem 4, tedy např. číslem 5. Výsledná částka Kč 540,- se zapíše do řádku 51.

Řádky 52 až 54 použijí pouze OSVČ, které byly současně i zaměstnanci a úhrn vyměřovacích základů ze zaměstnání a SVČ přesáhl maximální vyměřovací základ, tedy nyní 1.781.280,- Kč.

Řádek 52: zde se zjišťuje, zda částka překračuje maximální vyměřovací základ. Řádek 14a se sečte s řádkem 3 a od výsledku se odečte maximální vyměřovací základ, který v roce 2011 činil 1.781.280,-. Pokud je výsledek záporné číslo, pak se do řádku 52 uvede nula.

Příklad: V řádku 14a je uvedena částka Kč 20.000,-. Tato částka se sečte s řádkem 3,

kde je uvedena suma Kč 200.000,-. Od výsledné částky Kč 220.000,- se odečte 1.780.280. Výsledná částka činí minus 1.560.280,-. Do řádku 52 se uvede tedy nula.

Řádek 53: zde odečítá řádek 14a od řádku 52. Pokud je výsledkem záporné číslo, pak se do řádku 53 zapíše nula.

Příklad: V řádku 14a je uvedena částka Kč 20.000,-. V řádku 52 je uvedena částka nula. Od částky 20.000 se odečte nula. Výsledná částka 20.000 se uvede v řádku 53.

Řádek 54: Zde je uvedena nová výše zálohy. Řádek 53 se vynásobí koeficientem 0,135 a vydělí řádkem 4.

Příklad: V řádku 53 je uvedena částka 20.000, ta se vynásobí 0.135, výsledná částka 2.700 se vydělí údajem z řádku 4, tedy např. 6. Výsledná suma 450 se zapíše do řádku 54.

Dále se uvádí výše nové zálohy. Maximální výše zálohy činí 20.040,- Kč. OSVČ, pro kterou platí minimální vyměřovací základ musí platit minimální zálohu ve výši 1.670,- Kč, pokud její vypočtená záloha podle vzorce není vyšší.

7) „Datum podání a podpis pojištěnce“ – zde se uvede datum vyplnění a uvede se podpis pojištěnce.

4.3.1.4 Žádost o snížení zálohy na pojistné pro OSVČ

OSVČ může požádat o snížení záloh na platby zdravotního pojištění, blíže viz kapitola 3.2.9.1 Zálohy.

Žádost se podává na předepsaném tiskopisu, jehož vzor je zde uveden v příloze č. 3.

Tiskopis je rozdělen do osmi těchto osmi oddílů:

1) „Identifikace pojištěnce“ - zde se uvádí příjmení, jméno, adresa a telefon pojištěnce

2) „Žádost o snížení zálohy na období“ – uvádí se, na které maximálně tři měsíce roku pojištěnec žádá o snížení zálohy.

3) „Prohlášení“ – uvádí se prohlášení, zda pojištěnec je nebo není souběžně se SVČ zaměstnán, popř. zda je za něho plátcem pojistného stát

4) „Údaje o příjmech a výdajích za předchozí rok“ – uvádí se příjmy ze SVČ za předchozí rok, výdaje na SVČ za předchozí rok, počet měsíců po které byla SVČ vykonávána v předchozím roce a průměrný měsíční příjem předchozího roku.

Příklad: OSVČ v minulém roce měla příjmy ze SVČ 100.000,-, výdaje na SVČ 40.000,-, počet měsíců výkonu SVČ byl 12. Výpočet: 100.000 minus 40.000 rovná se 60.000. Dále 60.000 děleno 12 rovná se 5.000. Průměrný měsíční příjem předchozího roku činí 5.000,- Kč.

5) „Údaje o příjmech a výdajích za rok, kdy se žádost podává“ – obdobné jako v minulém oddíle – uvádí se příjmy ze SVČ dosažené od začátku roku, výdaje na SVČ od začátku roku, počet měsíců výkonu SVČ od začátku roku, průměrný měsíční příjem tohoto roku. Dále se vypočítá podíl mezi průměrným měsíčním příjmem tohoto roku a průměrným měsíčním příjmem předchozího roku. Pokud je výsledné číslo nižší než 0,67, pak nelze žádosti o snížení zálohy vyhovět.

Příklad: v roce podání žádosti měla OSVČ příjmy 50.000,-, výdaje 38.000,-, počet měsíců výkonu činnosti byl 6. Výpočet: 50.000 minus 38.000 rovná se 12.000. Těchto 12.000 děleno 6 se rovná 2.000,-. Průměrný měsíční příjem v roce podání žádosti činí 2000,-. Nyní se vydělí těchto 2.000 s číslem 5.000 (což je průměrný měsíční příjem předchozího roku). Výsledek je 0,4 a toto číslo se zapíše do příslušného políčka v pátém oddíle tiskopisu. Výsledná částka je nižší než 0,67, proto lze získat snížení zálohy na pojistné.

6) „Osoby, za které není plátcem pojistného stát“ – zde se vypočítá nová výše zálohy. Výpočet vypadá takto: 0,135 krát 0,5 krát průměrný měsíční příjem v roce podání žádosti, který je již uveden v oddíle 5. Výsledná suma se zaokrouhlí na celé Kč nahoru. Pokud je nově vypočtená záloha nižší než činí minimální měsíční záloha, pak musí být placena záloha ve výši této minimální měsíční zálohy, která v roce 2011 činila 1.670,-.

Příklad: průměrný měsíční příjem v roce podání žádosti činí 2.000,-. Výpočet: 0,135 krát 0,5 krát 2000 se rovná 135,-. Protože ale minimální měsíční záloha činí 1.670,-, uvede se do políčka v oddíle 6 částka 1.670,-.

7) „Osoby, za které platí pojistné stát a bude platit nadále“ – zcela shodné s předchozím oddílem, ale s tím rozdílem, že zde není stanovena minimální měsíční záloha.

Příklad: OSVČ si vypočítala novou měsíční zálohu ve výši 135,- Kč. Tuto částku uvede v políčku oddílu 7. Nenavyšuje ji na minimální měsíční zálohu.

8) „Datum vyplnění a podpis pojištěnce“ – uvádí se datum a podpis

4.3.2 Sociální zabezpečení

4.3.2.1 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ

OSVČ je povinna podat okresní správě sociálního pojištění nejpozději do jednoho měsíce, kdy měla podat daňové přiznání „Přehled“. Vzor tiskopisu je uveden v příloze č. 4.

Pomocí tohoto tiskopisu OSVČ vypočítá výše pojistného na důchodové pojištění a případně na nemocenské pojištění.

Tiskopis je rozdělen celkem do jedenácti částí:

1) „Identifikace osoby samostatně výdělečně činné“ –zde se uvádí příjmení, jméno, rodné číslo, variabilní symbol (přidělený příslušnou OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno)

2) „Údaje o samostatné výdělečné činnosti a daňovém podání“ – uvádí se, zda je OSVČ považována za hlavní nebo vedlejší, dále se udává, zda pro OSVČ daňové přiznání zpracoval daňový poradce, zda je vůbec povinna podávat daňové přiznání a jiné.

3) „Údaje o nemocenském pojištění OSVČ“ – uvádí se, zda a v kterých měsících byla OSVČ účastna nemocenského pojištění

4) „Vedlejší samostatná výdělečná činnost“ – pokud chce být OSVČ považována za vykonávající vedlejší SVČ, pak vyplňuje tuto část tiskopisu. Uvádí se, za které měsíce chce být považována za vedlejší OSVČ. a dále důvod, proč tomu tak je. Důvody viz. 3.4.1.

5) „ Údaje o daňovém základu OSVČ“ – v této části se vypočítá celkové pojistné. Je zde uvedeno celkem těchto patnáct řádků:

Řádek 26: uvádí se daňový základ stanovený dle zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmů

Řádek 27: uvádí se počet měsíců, v nichž OSVČ vykonávala SVČ. Rozděluje se zde, v kterých měsících byla vykonávána hlavní a ve kterých měsících vedlejší SVČ.

Řádek 28: uvádí se počet měsíců, v nichž OSVČ vykonávala SVČ aspoň po část měsíce. Použije se údaj z řádku 27 a odečte se od něho počet měsíců, ve kterých OSVČ po celý měsíc měla nárok na nemocenské nebo na peněžitou pomoc v mateřství.

Příklad: OSVČ vykonávala SVČ po celý rok, tedy od 1.1. do 31.12. V řádku 28 uvede počet měsíců výkonu SVČ, tedy 12. Pokud měla v roce nárok na nemocenskou, například od 31.1. do 1.3, pak měsíc únor se odečítá z řádku 28, tedy výpočet je 12 minus 1 je 11. Tato suma – 11, se uvede do řádku 28. Pokud by ale OSVČ měla nárok na nemocenskou pouze část měsíce, tedy například od 2.2. do 1.3., pak nesplňuje podmínku trvání situace po celý kalendářní měsíc a nemůže měsíc únor odpočítat.

Řádek 29: zde se uvádí průměrný měsíční základ. Ten se zjistí jako podíl mezi daňovým základem z řádku 26 a počtem měsíců kdy OSVČ vykonávala SVČ, tedy číslem z řádku 28. Pokud je v řádku 28 SVČ dělena na činnost hlavní a vedlejší, pak se počty měsíců hlavní a vedlejší činnosti sčítají.

Příklad: Daňový základ uvedený v řádku 26 činí 100.000,- Kč. V řádku 28 je uvedeno, že SVČ byla vykonávána jako hlavní 7 měsíců a jako vedlejší 5 měsíců. Výpočet je ten, že 100.000 se vydělí součtem 7 a 5, tj. vydělí se číslem 12. Výsledná částka činí 8.334,- a tato částka se uvede v řádku 29.

Řádek 30: tento řádek se týká pouze OSVČ, která v příslušném roce vykonávala jak

vedlejší, tak i hlavní činnost. Zde se rozděluje daňový základ na daňový základ z hlavní činnosti a na daňový základ z vedlejší činnosti.

Daňový základ z hlavní činnosti se vypočítá jako násobek průměrného měsíčního základu, tedy řádku 29 a počtu měsíců, v nichž OSVČ vykonávala aspoň po část měsíce hlavní SVČ, tedy řádku 28, kde se přihlíží pouze k měsícům vykázaných pro hlavní činnost.

Daňový základ z vedlejší činnosti se vypočítá jako násobek průměrného měsíčního základu, tedy řádku 29 a počtu měsíců, v nichž OSVČ vykonávala aspoň po část měsíce vedlejší SVČ, tedy řádku 28, kde se přihlíží pouze k měsícům vykázaných pro vedlejší činnost.

Příklad: v řádce 29 je uvedena částka 8.334,- Kč. Tato částka se vydělí číslem uvedeným v řádce 28 z políčka pro hlavní činnost, kde je například číslo 7. Výsledná částka 1.191,- Kč se uvede v políčku pro hlavní činnost v řádce 30.

Dále se částka 8.334,- vydělí číslem uvedeným v řádce 28 z políčka pro vedlejší činnost, kde je například číslo 5. Výsledná částka 1.667,- Kč se uvede v políčku pro vedlejší činnost v řádce 30.

Řádek 31: zde je uveden vypočtený vyměřovací základ. Tento se uvádí v dělení z hlavní SVČ a z vedlejší SVČ.

Pokud OSVČ vykonávala jen hlavní činnost, pak se vyměřovací základ vypočítá jako součin daňového základu uvedeného v řádce 26 a částky 0,5 zaokrouhleno na celé Kč nahoru.

Příklad: daňový základ v řádce 26 činí 100.000,- Kč. Výpočet se provede vynásobením 100.000 s 0,5. Výsledek 50.000,- Kč se uvede do řádku 26, do políčka pro hlavní činnost.

Pokud OSVČ vykonávala jen vedlejší činnost a daňový základ z této činnosti nedosáhl rozhodné výše, a ani se dobrovolně nepřihlásila k důchodovému pojištění, pak se do řádku 31 zapíše nula. V případě dosažení rozhodné výše, která v roce 2011 činila 59.374,- Kč za dvanáct kalendářních měsíců (a poměrně se snižuje za každý kalendářní měsíc, v němž nebyla vykonávána SVČ), se vyměřovací základ stanoví jako součin daňového základu z řádku 26 a částky 0,5 zaokrouhlené nahoru.

Pokud OSVČ vykonávala jak hlavní tak i vedlejší činnost, pak se stanovuje vyměřovací základ zvlášť pro hlavní a zvlášť pro vedlejší činnost.

Pro hlavní činnost se částka stanoví jako součin sumy uvedené v řádce 30 v políčku pro hlavní činnost a částky 0,5. Výsledná částka se uvede v řádce 31 v políčku pro hlavní činnost.

Příklad: v řádce 30 v políčku pro hlavní činnost je uvedena částka 1.191,-. Tato částka se vynásobí číslem 0,5 a výsledná suma se uvede v řádce 26 v políčku pro hlavní činnost.

Pro vedlejší činnost se musí rozlišit, zda daňový základ z této činnosti dosáhl rozhodné výše či nikoli. V případě nedosažení potřebné výše, která v roce 2011 činila 59.374,- Kč za dvanáct kalendářních měsíců, tedy z 4.948,- Kč za kalendářní měsíc vykonávání vedlejší činnosti, se zapíše nula. Pokud se rozhodné výše dosáhne, pak se vyměřovací základ stanoví jako součin sumy uvedené v řádku 30 v políčku pro vedlejší činnost a částky 0,5. Výsledná částka se uvede v řádku 31 v políčku pro hlavní činnost.

Příklad: v řádce 30 v políčku pro vedlejší činnost je uvedena částka 1.667,- Kč. Tato částka se vynásobí číslem 0,5 a výsledná suma se uvede v řádce 31 v políčku pro hlavní činnost.

Řádek 32: vyplňuje pouze ta OSVČ, která v daném roce vykonávala jak hlavní, tak i vedlejší činnost. Zde se stanovuje dílčí vyměřovací základ, který se zaokrouhlí na celé koruny směrem nahoru.

Dílčí vyměřovací základ z hlavní činnosti je součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro hlavní činnost (tj. 6.185,-) a počtu měsíců výkonu hlavní činnosti. Výpočet je tedy součin částky 6.185 a číslice uvedené v řádce 28, v políčku pro hlavní činnost. Výsledná suma se uvede v řádce 32 v políčku pro hlavní činnost.

Dílčí vyměřovací základ z vedlejší činnosti je součin nejnižšího měsíčního vyměřovacího základu pro vedlejší činnost (tj. 2.474,-) a počtu měsíců výkonu vedlejší činnosti. Výpočet je tedy součin částky 2.474 a číslice uvedené v řádce 28, v políčku pro vedlejší činnost. Výsledná suma se uvede v řádce 27 v políčku pro hlavní činnost.

Řádek 33: uvádí se, zda se v minulém roce alespoň v jednom měsíci stanovil vyšší vyměřovací základ na nemocenské pojištění

Řádek 34: uvádí se minimální vyměřovací základ pro zálohu na důchodové pojištění

Řádek 35: zde se uvádí minimální vyměřovací základ. Výpočet se odlišuje dle toho, zda OSVČ vykonávala pouze hlavní činnost, nebo pouze vedlejší činnost, nebo vykonávala jak hlavní, tak i vedlejší činnost.

Při výkonu jen hlavní činnosti se sem uvádí částka z řádku 31, z políčka pro hlavní činnost. Tato částka ale nesmí být nižší než 74.220, popř. částka snižená o 6.185 za každý měsíc nevykonávání SVČ nebo nemoci nebo v době pobírání peněžité pomoci v mateřství.

Pokud je částka z řádku 31 nižší než 74.220,-, pak se v řádku 35 uvádí částka 74.220,-.

Minimální vyměřovací základ činil v roce 2011:

u OSVČ hlavní 74.220,- Kč.

u OSVČ vedlejší 29.688,- Kč

Maximální vyměřovací základ činil v roce 2011 maximálně 1.781.280,- Kč.

Příklad: v řádce 31 v políčku pro hlavní činnost je uvedena suma 70.000,-. Do řádku 35 se ale přenesla částka 74.220, protože tato částka je stanovena za minimální vyměřovací základ.

Příklad: v řádce 31 v políčku pro hlavní činnost je uvedena suma 1.800.000,-. Do řádku 35 se ale přenesla částka 1.781.280,-, protože tato částka je stanovena jako maximální vyměřovací základ.

Při výkonu jen vedlejší činnosti se sem uvádí částka z řádku 31, z políčka pro vedlejší činnost. Tato částka ale nesmí být nižší než 29.688,- Kč, popř. částka snížená o 2.474,- Kč za každý měsíc nevykonávání SVČ nebo nemoci nebo v době pobírání peněžité pomoci v mateřství.

Pokud je částka z řádku 31 nižší než 29.688,- Kč, pak se v řádce 35 uvádí částka 29.688,- Kč.

Při výkonu jak hlavní tak i vedlejší činnosti se uvádí součet políček pro hlavní a vedlejší činnost v řádce 31. Toto však nesmí činit méně než součet dílčího vyměřovacího základu z hlavní činnosti a vedlejší činnosti – řádek 32, nebo součet dílčího vyměřovacího základu pro hlavní činnost – řádek 32, políčko hlavní činnost, a vypočteného vyměřovacího základu z vedlejší činnosti – řádek 31, políčko vedlejší činnost.

Řádek 36: zde je uveden určený vyměřovací základ. Zaokrouhluje se na celé koruny nahoru. Tuto částku si OSVČ sama určí. Částka nesmí být nižší než minimální vyměřovací základ uvedený v řádce 35 a současně nesmí být vyšší než maximální vyměřovací základ, který nyní činí 1.781.280,- Kč. Zde je třeba mít na paměti, že vyměřovací základ, který si zde OSVČ zvolí, se započítává do základu pro stanovení výše důchodu. Nezapočítává se skutečný příjem, který v tomto případě může být odlišný.

Řádek 37: týká se pouze OSVČ, které byly v daném roce i zaměstnanci. Uvedou zde úhrn vyměřovacích základů pro pojistné.

Řádek 38: zde je uveden součet vyměřovacího základu OSVČ pro důchodové pojištění a vyměřovacího základu nebo úhrnu vyměřovacích základů zaměstnance. Je zde tedy součet řádků 36 a 37.

Řádek 39: uvádí se zde vyměřovací základ ze SVČ. Pokud je částka v řádce 38 menší nebo rovna 1.781.280,- Kč, pak se zde uvede částka z řádku 36. Pokud je částka

v řádce 38 vyšší než 1.781.280,- Kč, pak se musí provést tento výpočet: 1.781.280 mínus vyměřovací základ ze zaměstnání, tedy mínus řádek 37. Jestliže je výsledná částka záporná, pak se do řádky 39 uvede nula.

Příklad: v řádce 38 je uvedena částka 100.000,-, v řádce 36 je uvedena částka 60.000,-. Do řádky 39 se uvede částka z řádky 36, tj. 60.000,- Kč.

Příklad: v řádce 38 je uvedena částka 2.000.000,-. Musí se provést výpočet 1.781.280 mínus vyměřovací základ ze zaměstnání, tj. řádek 37. Pokud je v řádce částka např. 100.000,-, pak je výsledek 1.681.280 a tento výsledek se uvede v řádce 39. Pokud je v řádce částka např. 1.900.000,-, pak je výsledek mínus 218.720,- a v řádce 39 se uvede nula.

Řádek 40: zde se vypočítá pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti. Výše pojistného činí 29,2% z vyměřovacího základu. Vypočte se jako součin 0,292 a vyměřovacího základu ze SVČ, tedy řádku 32. Zaokrouhluje se na celé koruny nahoru.

Příklad: v řádce 39 je uvedena částka 100.000,-. Tato částka se vynásobí číslem 0,292. Výsledná částka 29.200,- se uvede v řádce 40.

Řádek 41: zde se uvádí úhrn zaplacených záloh na důchodové pojištění a na státní politiku zaměstnanosti za příslušný rok.

Řádek 42: zde je uveden rozdíl mezi pojistným a úhrnem záloh, tedy rozdíl mezi řádky 40 a 41. Pokud je výsledek kladné číslo, pak se jedná o doplatek, který je splatný nejpozději do osmi dnů po dni, ke kterému byl, popřípadě měl být podán přehled a uvádí se v řádce 42 se znaménkem +. Pokud je výsledek záporné číslo, pak se jedná o přeplatek a uvádí se v řádce 42 se znaménkem -. Způsobu použití přeplatku se věnuje 6. část Přehledu.

Příklad: v řádce 40 je uvedena částka 100.000,-, v řádce 41 je uvedena částka 95.000,-. Výpočet je 100.000 mínus 95.000. Výsledná částka je kladná ve výši 5.000,- Kč, a uvede se v řádce 35 se znaménkem +. Jedná se o nedoplatek na pojistném.

Příklad: v řádce 40 je uvedena částka 95.000,-, v řádce 41 je uvedena částka 100.000,-. Výpočet je 95.000 mínus 100.000. Výsledná částka je záporná ve výši 5.000,- Kč a uvede se v řádce 42 se znaménkem -. Jedná se o přeplatek na pojistném.

6) „Způsob použití přeplatku“ – zde OSVČ uvádí, zda si přeje případný přeplatek na pojistném použít na úhradu záloh na pojistné na nový rok, nebo zda si přeje vrátit přeplatek na svůj účet, popř. nechat zaslat poštovní poukázkou na svoji adresu.

7) „Výše zálohy na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti na rok 2012“ – zde se uvádí, zda v následujícím roce bude OSVČ považována za hlavní či

vedlejší a stanovuje se zde nový měsíční vyměřovací základ a nová měsíční záloha. Tato část se dělí na tyto řádky:

Řádek 43: sem se uvádí měsíční vyměřovací základ. Ten se stanoví jako součin daňového základu z řádky 26 a částky 0,5. Výsledek se dělí součtem hodnot z políček pro hlavní a vedlejší činnost v řádku 27. Konečný výsledek se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

Pokud je takto vypočtený měsíční vyměřovací základ u OSVČ hlavní nižší než 6.285,- Kč, pak se uvede v řádce 43 částka 6.285,-. Pokud je vyšší, uvede se vypočtená částka, ale nejvýše ve výši maximálního měsíčního vyměřovacího základu, který činí 150.840,- Kč.

Příklad: v řádce 26 má OSVČ hlavní uveden daňový základ ve výši 100.000,-, Součet hodnot z políček v řádku 27 činí 12. Výpočet je 100.000 krát 0,5 rovná se 50.000. Těchto 50.000 se dělí číslem 12. Výsledná částka 4.167,- Kč je nižší než minimální měsíční vyměřovací základ, který činí 6.285,- Kč. V řádce 43 se tedy uvede částka 6.285 Kč.

Příklad: v řádce 26 má OSVČ hlavní uveden daňový základ ve výši 200.000,-, Součet hodnot z políček v řádku 27 činí 12. Výpočet je 200.000 krát 0,5 rovná se 100.000. Těchto 100.000 se dělí číslem 12. Výsledná částka 8.334,- Kč je vyšší než minimální měsíční vyměřovací základ, který činí 6.285,- Kč. V řádce 43 se tedy uvede částka 8.334,- Kč.

Pokud je takto vypočtený měsíční vyměřovací základ u OSVČ vedlejší nižší než 2.514,- Kč, pak se uvede v řádce 43 částka 2.514,-. Pokud je vyšší, uvede se vypočtená částka, ale nejvýše ve výši maximálního měsíčního vyměřovacího základu, který činí 150.840,- Kč. Pokud OSVČ vedlejší nedosáhla v daném roce rozhodné částky dle řádky 31, uvede se nula.

Řádek 44: uvádí se zde měsíční záloha na důchodové pojištění. OSVČ vynásobí částku uvedenou v řádku 36 číslem 0,292. Výsledná částka se zaokrouhluje na celé koruny nahoru. U OSVČ hlavní musí měsíční záloha činit minimálně 1.836,- Kč a maximálně 29.361,- Kč. U OSVČ vedlejší musí měsíční záloha činit minimálně 735,- Kč a maximálně 29.361,- Kč.

Příklad: OSVČ hlavní má v řádku 43 uvedený měsíční vyměřovací základ ve výši 10.000,-. Tato částka se vynásobí číslem 0,292. Výsledná částka 2.920,- je vyšší než minimální měsíční záloha která činí 1.836 a proto se v řádku 37 uvede částka 2.920,-.

Příklad: OSVČ hlavní má v řádku 43 uvedený měsíční vyměřovací základ ve výši 5.000,-. Tato částka se vynásobí číslem 0,292. Výsledná částka 1.460,- je nižší než minimální měsíční záloha která činí 1.836,- a proto se v řádku 37 uvede částka 1.836,-.

8) „Údaje o OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce“ – zde se uvádějí osobní údaje o OSVČ, se kterou se podle § 13 zákona č.586/1992 Sb., o daních z příjmů vykonává spolupráce. Uvádí se její příjmení, jméno, rodné číslo a adresa.

9) „Příhláška k účasti na důchodovém pojištění OSVČ“ – zde se může OSVČ, která v předchozím roce nedosáhla rozhodného příjmu pro povinnou účast na důchodovém pojištění dobrovolně k důchodovému pojištění přihlásit.

10) „Údaje o opravném přehledu“ - vyplňuje se pouze při podání opravného přehledu. Uvádí se datum zjištění nové výše vyměřovacího základu a dále důvod předložení opravného přehledu.

11) „Podpisy a razítka“ – uvádí se název příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno, datum vyplnění, počet příloh, podpis a razítko.

4.3.2.1 Příhláška k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ

OSVČ je nemocenského pojištění účastna pouze dobrovolně, viz kapitola 3.5.1. Pro přihlášení k nemocenskému pojištění se používá předepsaný tiskopis, viz příloha č.5.

Tiskopis se skládá z těchto čtyř oddílů:

1) „Identifikace osoby samostatně výdělečně činné“ – zde se uvádějí základní identifikační znaky OSVČ, tedy jméno, příjmení, rodné číslo, datum narození a rodné příjmení.

2) „Příhláška k účasti na nemocenském pojištění“ – uvádí se datum, od kdy chce OSVČ být dobrovolně účastna nemocenského pojištění. Dále se uvádí datum zahájení, popř. opětovného zahájení SVČ. Nakonec se uvede název zdravotní pojišťovny, u které je OSVČ zdravotně pojištěna.

3) „Úhrada pojistného“ - uvádí se, zda si OSVČ přeje zasílání poštovních poukázek pro placení pojistného.

4) „Údaje o nemocenském pojištění“ – uvádí se údaje o předchozím orgánu, který prováděl nebo provádí nemocenské pojištění pro OSVČ, pokud jím není ČSSZ. Dále se uvádí údaje o případném nemocenském pojištění v cizině.

Na konci formuláře se vyplní datum a podpis.

4.3.2.3 Odhláška z nemocenského pojištění

Protože nemocenské pojištění je pro OSVČ zcela dobrovolné, může OSVČ z nemocenského pojištění kdykoli odhlásit. Blíže viz kapitola 3.5.3. Odhlášení se provádí pomocí tiskopisu uvedeného v příloze č. 6.

Jedná se o jednoduchý formulář, do kterého se vyplňují osobní údaje – jméno, příjmení, rodné číslo, rodné příjmení, variabilní symbol nemocenského pojištění. Dále se vyplní den, ke kterému se OSVČ odhlašuje. Posledním údajem je podpis OSVČ.

4.3.2.4 Přihláška OSVČ k účasti na důchodovém pojištění

OSVČ vedlejší, nebo spolupracující OSVČ se může dobrovolně přihlásit k důchodovému pojištění. Způsob přihlášení je buď pomocí Přehledu, část osmá, nebo přes Přihlášku, viz příloha č. 7.

Tiskopis je rozdělen na tyto tři části:

1) „Identifikace osoby samostatně výdělečně činné“ – uvádí se jméno, příjmení, rodné číslo, datum narození a rodné příjmení

2) „Přihláška k účasti na důchodovém pojištění“ – vyplňuje se kalendářní rok, na který se OSVČ přihlašuje k důchodovému pojištění

3) „Úhrada pojistného“ – uvádí se, zda si OSVČ přeje zasílat poštovní poukázky pro placení pojistného

Dále se uvádí datum a podpis OSVČ

4.3.2.5 Oznámení OSVČ o ukončení výkonu samostatné výdělečné činnosti

Tento tiskopis je nepovinný, ale doporučuje se ho v případě ukončení SVČ doručit OSSZ/PSSZ.

Tiskopis má pouze jeden oddíl s názvem „Identifikace osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)“. Zde se uvádějí osobní údaje OSVČ, tedy jméno, příjmení, rodné číslo, rodné příjmení, variabilní symbol důchodového pojištění a adresa. Dále se zde uvádí poslední den výkonu SVČ a důvod, pro který SVČ přestává být vykonávána. Jako důvod může být ukončení SVČ, nebo zánik oprávnění vykonávat SVČ, nebo pozastavení výkonu SVČ, nebo úmrtí.

Dále se uvádí datum a podpis OSVČ.

4.4 Ukázka výpočtu a placení sociálního pojištění na reálné OSVČ

Konkrétní vedení a aplikace agendy související s veřejným zdravotním pojištěním a sociálním zabezpečením bude ukázáno na OSVČ, která společně se spolupracující osobou (manželkou) vykonává maloobchodní činnost.

Jedná se o OSVČ, která již cca. 20 let vlastní a řídí maloobchodní jednotku – samoobsluhu v malém městě. SVČ provozuje za spolupráce manželky, která je vedena jako

spolupracující osoba a přičemž podíl příjmů a výdajů, které na manželku rozděljuje, činí 50%. Protože obrat nepřesahuje 25.000.000,- ročně, tak tato OSVČ nemusí vést účetnictví, ale vede daňovou evidenci.

OSVČ pro vedení daňové evidence používá program „Tichý & spol., s.r.o.“, kde zaznamenává všechny platby související se sociálním pojištěním. Každý rok k programu zakupuje nezbytné aktualizace, ve kterých jsou obsaženy i aktualizace týkající se sociálního pojištění.

4.4.1 Placení záloh

Zálohy na veřejné zdravotní pojištění, které mají splatnost od prvního dne příslušného kalendářního měsíce do osmého dne následujícího kalendářního měsíce, tato OSVČ platí mezi 20. a 30. dnem příslušného kalendářního měsíce.

Zálohy na sociální zabezpečení, které mají splatnost od prvního do dvacátého dne následujícího kalendářního měsíce, tato OSVČ platí od 15. do 20. dne následujícího kalendářního měsíce.

Obojí zálohy platí hotově na pokladně zdravotní pojišťovny, resp. OSSZ.

Protože spolupracující osoba (manželka) nesplňuje podmínky, pro které by mohla být považována za OSVČ vedlejší, tak je považována za OSVČ hlavní a také zálohy na důchodové pojištění platí jako OSVČ hlavní.

Zálohy na zdravotní pojištění platí z minimálního měsíčního vyměřovacího základu, proto se jim každý rok v lednu zvyšuje měsíční záloha na zdravotní pojištění.

Zálohy na důchodové pojištění platí také z minimálního měsíčního vyměřovacího základu. I při zvýšení minimálního základu od ledna příslušného roku platí nové, vyšší, zálohy až po podání přehledu. Přehled podává v březnu, proto novou vyšší zálohu platí nejdříve v dubnu, za měsíc březen.

Ani OSVČ, ani spolupracující osoba se nikdy nepřihlásila k účasti na nemocenském pojištění.

Obrázek č. 1: Ukázka předpisu zálohy v Knize pohledávek a závazků

	Vystaveno	Splatnost	Datum DPH	Sazba	Bez Daně	DPH
	1.1.2012	8.2.2012	.	.	0.00	0.00
Doklad	V/		Typ		0.00	0.00
Text	zdrav. pojištění		Pozn		0.00	
Druh	ZPN / v28 zdrav. pojištěnípodn.				Záloha	0.00
Firma	/				Částka	1697.00
Výkon	/				Platba	H/-Hotovost

Zdroj: [19]

Obrázek č. 2: Ukázka uhrazené zálohy na pojistné v Peněžním deníku

		Datum DPH	Sazba	Bez Daně	DPH
Datum	1.1.2012	.	.	0.00	0.00
Doklad	V/	Typ		0.00	0.00
Text	zdrav. pojištění	Pozn.		0.00	
Druh	ZPN / v28 zdrav. pojištěnípodn.			Záloha	0.00
Firma	/			Částka	1697.00
Výkon	/			Platba	H/-Hotovost

Zdroj: [19]

4.4.2 Roční zúčtování

Po skončení kalendářního roku podávají OSVČ i spolupracující osoba po podání daňových přiznání přehledy pro zdravotní pojišťovnu a pro OSSZ.

Nejprve je nutno zjistit základ daně, který je potřebný pro stanovení vyměřovacích základů pro zdravotní pojištění a sociální zabezpečení. K tomu nám poslouží „Výkaz příjmů a výdajů“, který je sestavou vytvořenou daňovou evidencí, na základě daňových příjmů a výdajů uvedených v peněžním deníku upravených o uzávěrkové operace.

Obrázek č. 3: Ukázka sestavy „Výkaz příjmů a výdajů“:

Příjmy za účetní období		Výdaje za účetní období			

Součty sloupců peněžního hodeníku					
09	Prodej zboží	10.777.620	12	Nákup materiál	0
10	Prodej výrobků, služeb	0	13	Nákup zboží	8.354.509
11	Ostatní příjmy	21.344	14	Mzdy zaměstnanců	914.497
			15	Zdrav. a soc. pojistné	468.298
			16	Provozní režie, ostatní	557.416
Uzávěrkové operace na konci období					
11	Uzávěrkové příjmy	0	16	Uzávěrkové výdaje	219.115
	Příjmy celkem	10.798.964		Výdaje celkem	10.513.835
Úpravy podle zákona o daních z příjmů					
E+	Úprava příjmů	0	E-	Úprava výdajů	0
	Příjmy celkem	10.798.964		Výdaje celkem	10.513.835
	Základ daně	285.129			

zaokrouhлено na celé koruny matematicky

Zdroj: [19]

Ve výše uvedeném výkazu jsou uvedeny hodnoty před rozdělením na spolupracující osobu.

Další údaj, který se zjišťuje z daňové evidence je úhrn zaplacených záloh na zdravotní a důchodové pojištění. K tomu slouží sestavy vytvářené z daňové evidence.

U zdravotního pojištění se v daňové evidenci filtr nastavuje na zobrazení plateb od 1. ledna do 31. prosince, protože zálohy vždy byly placeny v tom kalendářním měsíci, kterého se záloha týkala.

Obrázek č. 4: Ukázka sestavy Peněžní deník

PENĚŽNÍ DENÍK 21.02.2012 17:28

Firma: JMÉNO PŘÍJMENÍ

Filtr: Druh='ZPN' &Období&CelkemZ<=0

Datum	Doklad	Druh	Text	Částka	Platba	
Čt	27.01.11	V/82	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
Po	28.02.11	V/226	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
Po	21.03.11	V/319	ZPN	zdrav. pojištění	-1663.00	H
St	27.04.11	V/490	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
Po	30.05.11	V/660	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
St	29.06.11	V/782	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
St	27.07.11	V/882	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
Út	30.08.11	V/1045	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
Pá	30.09.11	V/1191	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
Po	31.10.11	V/1346	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
Út	29.11.11	V/1509	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
St	28.12.11	V/1671	ZPN	zdrav. pojištění	-1670.00	H
				12	-20033.00	

Zdroj: [19]

U důchodového pojištění se v daňové evidenci filtr nastavuje na zobrazení plateb od 1.únorapříslušného roku do 20. ledna následujícího roku, protože zálohy na důchodové pojištění jsou placeny vždy následující měsíc po měsíci, za který se platí a to do 20. dne následujícího měsíce.

Obrázek č. 5: Ukázka sestavy Peněžní deník – sociální zabezpečení

PENĚŽNÍ DENÍK 21.02.2012 17:35

Firma: JMÉNO PŘÍJMENÍ

Filtr: Druh='SPN' &Období&CelkemZ<=0

Datum	Doklad	Druh	Text	Částka	Platba
Po	07.02.11	V/131	SPN soc. pojištění	-1731.00	H
St	09.03.11	V/272	SPN soc. pojištění	-1731.00	H
St	06.04.11	V/409	SPN soc. pojištění	-1791.00	H
Po	02.05.11	V/513	SPN soc. pojištění	-1807.00	H
Po	20.06.11	V/741	SPN soc. pojištění	-1807.00	H
Po	11.07.11	V/820	SPN soc. pojištění	-1807.00	H
St	17.08.11	V/977	SPN soc. pojištění	-1807.00	H
Po	19.09.11	V/1128	SPN soc. pojištění	-1807.00	H
St	19.10.11	V/1279	SPN soc. pojištění	-1807.00	H
St	16.11.11	V/1445	SPN soc. pojištění	-1807.00	H
Po	19.12.11	V/1617	SPN soc. pojištění	-1807.00	H
St	18.01.12	V/51	SPN soc. pojištění	-1807.00	H
				12	-21516.00

Zdroj: [19]

Počet řádků uvedených pod každou sestavou nás upozorňuje na počet plateb provedených v požadovaném období, což je u záloh zdravotního a sociálního zabezpečení 12.

K těmto sestavám jsou poté dopočítány případné přeplatky z předchozího období, u kterých nebylo žádáno o vrácení na účet a získáme tím vyšší záloh uhrazených za aktuální období.

Protože u zdravotního pojištění platí oba minimální měsíční zálohu vždy od začátku roku (od ledna), dochází jen k menším přeplatkům vznikajícím zaokrouhlováním, max. do výše 10,- Kč, které se odečtou z nejbližší placené zálohy.

U zdravotního pojištění byl přeplatek z roku 2010 ve výši 7,- Kč, který byl odečten z úhrady nejbližší zálohy, a to za období březen 2011 placené v březnu, ale pro zjištění výše uhrazených záloh za období roku 2011 jej musíme přičíst. Na zálohách bylo tedy uhrazeno 20 040,- Kč a tato částka bude použita do Přehledu za rok 2011.

U důchodového pojištění první dva až tři měsíce platí zálohu na úrovni minulého roku, proto většinou vzniká nedoplatek. Tento nedoplatek uhrazuje jak OSVČ, tak i spolupracující osoba při podávání přehledu na pokladně příslušné ČSSZ. Další zálohy jsou placeny na základě částky zjištěné z přehledu.

Protože byly zálohy v roce 2010 placeny ve vyšší částce, vznikl tentokrát i u důchodového pojištění přeplatek a postupujeme tedy stejným postupem jako u zdravotního pojištění. Přeplatek z roku 2010 ve výši 16,- Kč byl odečten od úhrady nejbližší zálohy, a to za období březen 2011 placené v dubnu, ale pro zjištění výše uhrazených záloh za období roku 2011 jej musíme přičíst. Na zálohách bylo tedy uhrazeno 21 532,- Kč a tato částka bude použita do Přehledu za rok 2011.

OSSZ každý rok v lednu zasílá „Inventuru pohledávek“, kde je uveden přehled předpisů a plateb za minulý kalendářní rok, který slouží ke kontrole údajů uvedených v daňové evidenci s údaji vedených u OSSZ.

4.4.3 Vyplňování přehledů

4.4.3.1 Přehled OSVČ za rok 2011 – zdravotní pojišťovna

Příklad vyplněného přehledu je uveden v příloze č. 8

Z „Výkazu příjmů a výdajů“ jsou použity číselné hodnoty uvedené u „Příjmy celkem“ a „Výdaje celkem“, rozdělené na OSVČ a spolupracující osobu.

V přehledu v části 4 „Pojistné OSVČ“ se vyplnilo toto:

Řádek 1: je uvedeno 50% z řádku „Příjmy celkem“ ve Výkazu příjmů a výdajů, tedy 5.399.483,- Kč

Řádek 2: je uvedeno 50% z řádku „Výdaje celkem“ ve Výkazu příjmů a výdajů, tedy 5.256.917,- Kč.

Řádek 4: je uvedeno číslo 12, jako počet měsíců trvání SVČ v roce 2011

Řádek 5: je uvedeno číslo 12, jako počet měsíců, kdy OSVČ byla pojištěna u zdravotní pojišťovny, pro kterou vyplňuje Přehled

Řádek 6: je uvedeno číslo 12, jako počet měsíců, ve kterých OSVČ uplatňovala minimální vyměřovací základ

Řádek 9: zde se vypočítá minimální vyměřovací základ. Vypočte se jako polovina průměrné mzdy násobená počtem měsíců uvedených v řádku 6. Polovina průměrné mzdy

činila 12.370 a počet měsíců činil 12. Výsledná částka 148.440,- se zapsala do řádku 9.

Řádek 12: odečítají se příjmy celkem uvedené v řádku 1 od výdajů celkem uvedených v řádku 2. Výsledná částka 142.566,- je uvedena v řádku 12

Řádek 14a: vypočtený vyměřovací základ z řádky 12 se násobil koeficientem 0,5. Výsledná částka 71.283 je nižší než minimální vyměřovací základu uvedený v řádce 9, proto se do řádky 14a přenesl z řádky 9 minimální vyměřovací základ ve výši 148.440,-.

Řádek 14c: zde se přenesl údaj z řádku 14a, tedy částka 148.440,-.

Řádek 16: údaj z řádku 14c tj. 148.440 se násobil údajem z řádku 5, tj. 12. Výsledná suma se vydělila s řádkem 4, tj. 12. Nový výsledek se násobil koeficientem 0.135. Výsledek 20.040,- je uveden v řádce 16

Řádek 41: zde je uveden úhrn zaplacených záloh na pojistné, který se zjistí z peněžního deníku. V tomto případě je uvedena částka 20.040,-.

Řádek 43: zde by byl uveden případný doplatek či nedoplatek. Protože rozdíl mezi řádkem 41 a 16 je ve výši 0 Kč, uvede se v tomto řádku 0,-.

Řádek 51: zde se vypočítává nová výše zálohy. Výpočet probíhal tak, že se vynásobil 0,135 s 0,5 a se sumou z řádku 12, tedy se 142.566,-. Výsledná částka se dělila s řádkem 4, tedy s číslem 12. Nová výsledná částka ve výši 802,- se zapsala do řádku 51.

Řádek 52 - 54: protože OSVČ neměla v kalendářním roce zaměstnání, tak tyto řádky nevyplnila

Typ zálohy: protože vypočtená měsíční záloha v řádce 51 je nižší než minimální měsíční záloha, tak je zde uvedena stanovená minimální záloha ve výši 1.697,-.

4.4.3.2 Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2011 – sociální zabezpečení

Příklad vyplněného přehledu je uveden v příloze č. 9

Z „Výkazu příjmů a výdajů“ je uveden rozdíl mezi „Příjmy celkem“ a „Výdaje celkem“, což je základ daně. Tento daňový základ je opět rozdělen mezi OSVČ a spolupracující osobu.

V přehledu v části 4 „Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2011 další údaje podle § 15 zák. č. 589/1992 Sb.“ se vyplnilo toto:

Řádek 26: je uvedeno 50% z řádku „Základ daně“ ve Výkazu příjmů a výdajů, tedy 142.566,- Kč.

Řádek 27: je uvedeno číslo 12 jako počet měsíců, kdy byla osoba považována za OSVČ

Řádek 28: je uvedeno číslo 12 jako počet měsíců, kdy byla SVČ vykonávána aspoň po část měsíce

Řádek 29: zde se vypočítá průměrný měsíční daňový základ. Vypočítá se jako podíl řádku 26 – daňový základ a řádku 28 – počet měsíců, kdy byla SVČ vykonávána aspoň po část měsíce. Výpočet je tedy 142.566 děleno 12. Výsledná částka 11.880,50 je uvedena v řádce 29.

Řádek 30: protože v kalendářním roce nebyla vykonávána současně hlavní i vedlejší SVČ, tak se tento řádek nevyplňuje

Řádek 31: zde se vypočte vyměřovací základ jako 50% daňového základu uvedeného v řádce 26. Výpočet je tedy 142.566 krát 0,5. Výsledná částka 71.283 je uvedena v řádce 31.

Řádek 32: protože v kalendářním roce nabyta vykonávána současně hlavní i vedlejší SVČ, tak se tento řádek nevyplňuje

Řádek 33: protože OSVČ podávající tento Přehled není vůbec účastna nemocenského pojištění, tak se jí tento řádek nijak netýká

Řádek 35: zde se uvádí minimální vyměřovací základ. Minimální vyměřovací základ za rok 2011 činil 74.220. Tento minimální vyměřovací základ se porovná s vyměřovacím základem vypočteným v řádce 31. Vyšší základ se uvede v řádce 35. Protože vypočtený vyměřovací základ je nižší než minimální vyměřovací základ, tak se v řádce 35 uvedl minimální vyměřovací základ, tedy číslo 74.220

Řádek 36: zde si OSVČ sama určuje vyměřovací základ. Tento určený vyměřovací základ musí být v minimální výši v jaké je částka uvedená v řádce 36. Zde OSVČ použila minimální částku, tedy 74.220

Řádek 37: protože zde OSVČ nemá příjmy ze zaměstnání, nevyplňuje tento řádek

Řádek 38: součet vyměřovacích základů ze SVČ a ze zaměstnání, tedy součet řádků 36 a 37. Součet činí 74.220

Řádek 39: protože částka uvedená v řádce 38 je nižší než maximální vyměřovací základ, který činí 1.781.280, uvedla se v tomto řádku částka 74.220

Řádek 40: zde se vypočítalo pojistné na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti, které činí 29,2% z vyměřovacího základu, jako součin údaje v řádce 39 a koeficientu 0,292. Výpočet je tedy 74.220 krát 0,292. Výsledná částka 21.673 je uvedena v řádce 40

Řádek 41: sem se uvádí úhrn zaplacených záloh na důchodové pojištění a státní politiku zaměstnanosti. V minulém kalendářním roce bylo celkem zaplaceno 21.532 a tato částka je uvedena v řádce 41

Řádek 42: zde se uvádí rozdíl mezi řádkem 40 – vypočteném pojistném a řádkem 41 – zaplacenými zálohami. Tedy rozdíl mezi částkou 21.673 a částkou 21.532. Výsledná suma plus 141, která znamená nedoplatek na pojistném, je uvedena v řádku 42

Část přehledu 6, „Způsob použití přeplatku“ - OSVČ nemá žádný přeplatek, proto tuto část nevyplnila

Část přehledu 7 „Výše zálohy na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (DP) na rok 2011“, zde je uvedeno:

OSVČ uvedla, že pro rok 2012 bude považována za OSVČ hlavní

Řádek 42: zde se řádek 26, tedy daňový základ ve výši 142.566 násobil koeficientem 0,5 a výsledná suma se dělila číslem z řádku 27, tedy počtem měsíců výkonu SVČ. Výsledná suma činila 5.940,25. Protože tato částka byla nižší než minimální měsíční základ, který činí 6.285, je částka 6.285 uvedena v řádku 43

Řádek 44: zde se vypočítala měsíční záloha na pojistné jako součin řádku 43, tedy sumy 6.285 a koeficientu 0,292. V řádce 44 je uvedena výsledná suma 1.836, kterou bude OSVČ platit jako zálohy na pojistné od následujícího měsíce.

Část přehledu 8 „Údaje o OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce“. Zde podnikatel ve svém přehledu uvedl jako spolupracující svoji manželku. Jeho manželka naopak uvedla jako spolupracující osobu podnikatele.

4.4.4 Podávání přehledů

Přehled OSVČ za rok 2011 – zdravotní pojišťovna

Přehled je podáván osobně na VZP. Na přepážce ihned dochází ke kontrole Přehledu a k odsouhlasení uvedených hodnot. Pracovnice VZP razítkem stvrdí převzetí tiskopisu Přehledu. Ihned je také zaplacená aktuální záloha upravená o případný přeplatek.

Přehled o příjmech a výdajích OSVČ za rok 2011 – sociální zabezpečení

Přehled je podáván osobně na OSSZ. Na přepážce ihned dochází ke kontrole Přehledu a k odsouhlasení uvedených hodnot. Pracovnice OSSZ razítkem stvrdí převzetí tiskopisu Přehledu a vytiskne Vyúčtování záloh na pojistné na důchodové pojištění za rok 2011. V tomto vyúčtování je uveden Přehled předpisů a plateb v roce 2011 a 2012 k datu podání přehledu a je tam uveden Stav pohledávek (nedoplatky, přeplatky a penále) za všechny roky výkonu SVČ.

V průběhu roku ještě OSSZ zasílá tiskopis „Údaje o důchodovém pojištění OSVČ v roce 2011“. Zde je uveden průběh důchodového pojištění v daném roce (počet dnů, vyměřovací základ, den podání Přehledu) a počet kalendářních dnů pobírání dávek nem.

pojištění.

Po vytvoření Daňového přiznání a Přehledů VZP a OSSZ za uzavíraný rok se převádí přeplatky, které chceme vrátit či nedoplatky do Knihy pohledávek a závazků. Pokud není žádáno o vrácení přeplatku není přesouván do Knihy PaZ a je s ním pouze počítáno při zjišťování výše uhrazených záloh v dalším roce.

Dále jsou do Knihy PaZ převáděny nové zálohy, což je pro OSVČ a spolupracující osobu dohromady 48 vět pro ZP a SP. Po zaplacení dochází k jejich přenosu do peněž. deníku.

5 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce byla zaměřena na veřejné zdravotní pojištění a sociální zabezpečení OSVČ.

V teoretické části bylo vysvětleno vše podstatné z oblasti sociálního pojištění OSVČ v České republice. Byly zde vysvětleny základní pojmy, povinnosti, výpočty, tedy vše, co by měla každá OSVČ znát z oblasti sociálního pojištění.

Praktická část se věnovala konkrétním výpočtům a celé řadě příkladů z oblasti sociálního pojištění, ať už v obecné rovině nebo v aplikaci na konkrétní OSVČ.

V průběhu zpracování této práce vyšlo najevo, že stanovený rozsah práce neumožňuje věnovat pozornost všem aspektům sociálního pojištění. I přesto se ale stanoveného cíle – sumarizace povinností a požadavků kladených na OSVČ v oblasti sociálního pojištění podařilo dosáhnout. Údaje z mnoha právních předpisů jsou přeneseny do této práce se snahou o co největší přehlednost a jednoduchost. Tato práce umožňuje čtenáři snadné seznámení se sociálním pojištěním, aniž by musel nastudovat příslušné zákony, které trpí nepřehledností a stálými změnami.

Přínosem této práce je ucelený přehled sociálního pojištění z pohledu OSVČ a ambicí této práce je stát se užitečnou pomůckou pro OSVČ v nelehkém světě sociálního pojištění.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BRYCHTA, Ivan; DĚRGEL, Martin; MACHÁČEK, Ivan. *Daň z příjmů 2011*. 8. vyd. Praha: WoltersKluwer ČR, 2011. 610 s. ISBN 978-80-7357-623-3
- [2] ČERVINKA, Tomáš. *Zdravotní pojištění zaměstnavatelů, zaměstnanců a OSVČ s komentářem a příklady 2011*. 3. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag, 2011. 167 s. ISBN 978-80-7263-644-0
- [3] KLAZAR, Stanislav; VANČUROVÁ, Alena. *Sociální a zdravotní pojištění - úvod do problematiky*. 2. vyd. Praha: ASPI - WoltersKluwer, 2008. 121 s. ISBN 978-80-7357-381-2
- [4] LÁCHOVÁ, Lenka; VANČUROVÁ, Alena. *Daňový systém ČR 2010*. 10. aktual. vyd. Jihlava: 1. VOX, 2010. 355 s. ISBN 978-80-86324-86-9
- [5] PŘIB, Jan; ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Zákon o nemocenském pojištění s komentářem a příklady od 1. 1. 2011*. 4. aktualit. vyd. Olomouc: Anag 2011. 247 s. ISBN 978-80-7263-642-6
- [6] ŽENÍŠKOVÁ, Marta. *Pojistné na sociální zabezpečení zaměstnavatelů, zaměstnanců, OSVČ s komentářem a příklady*. 3. aktualiz. vyd. Olomouc: Anag 2011. 147 s. ISBN 978-80-7263-651-8
- [7] DANĚK, Antonín. OSVČ a zdravotní pojištění. *Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále*, 2011, roč. 12, s. 74-76 ISSS 1214-522X
- [8] DANĚK, Antonín. Změny ve zdravotním pojištění. *Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále*, 2012, roč. 13, s. 69-75 ISSS 1214-522X
- [9] MACHÁČEK, Ivan. Pojistné na sociální a zdravotní pojištění OSVČ – daňové řešení. *Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále*, 2011, roč. 12, č. 7-8, s. 31 – 34 ISSS 1214-522X
- [10] Zákonč.582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení
- [11] Zákon č.586/1992 Sb. o daních z příjmů
- [12] Zákon č.589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- [13] Zákon č.592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění
- [14] Zákon č.155/1995 Sb., o důchodovém pojištění

- [15] Zákon č.48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění
- [16] Zákon č.187/2006 Sb., o nemocenském pojištění
- [17] Internetové stránky České správy sociálního zabezpečení, dostupné z <www.cssz.cz>
- [18] Internetové stránky Všeobecné zdravotní pojišťovny, dostupné z <www.vzp.cz>
- [19] Software pro vedení daňové evidence – Tichý a spol.

6.1 Seznam tabulek, schémat a obrázků

Tabulka č.1: Výše vyměřovacího základu OSVČ – zdravotní pojištění.....	14
Tabulka č.2: Minimální vyměřovací základ OSVČ – zdravotní pojištění.....	15
Tabulka č.3: Maximální vyměřovací základ OSVČ – zdravotní pojištění.....	16
Tabulka č.4: Maximální vyměřovací základ OSVČ – sociální zabezpečení.....	24
Tabulka č.5: Minimální vyměřovací základ OSVČ – sociální zabezpečení.....	24
Schéma č.1: Rozdělení sociálního pojištění.....	10
Obrázek č. 1: Ukázka předpisu zálohy v Knize pohledávek a závazků.....	49
Obrázek č. 2: Ukázka uhrazené zálohy na pojistné v Peněžním deníku.....	49
Obrázek č. 3: Ukázka sestavy Výkaz příjmů a výdajů.....	50
Obrázek č. 4: Ukázka sestavy Peněžní deník – zdravotní pojištění.....	51
Obrázek č. 5: Ukázka sestavy Peněžní deník – sociální zabezpečení.....	52

6.2 Seznam příloh

- Příloha č. 1: Zdravotní pojištění – Přihláška a evidenční list pojištěnce
- Příloha č. 2: Zdravotní pojištění – Přehled o příjmech a výdajích ze SVČ a úhrnu záloh na pojistné
- Příloha č. 3: Zdravotní pojištění – Žádost o snížení zálohy pro OSVČ
- Příloha č.4: Sociální zabezpečení – Přehled o příjmech a výdajích OSVČ
- Příloha č. 5: Sociální zabezpečení – Přihláška k dobrovolné účasti na nemocenské pojištění

OSVČ

Příloha č. 6: Sociální zabezpečení – Odhláška z nemocenského pojištění

Příloha č. 7: Sociální zabezpečení – Přihláška OSVČ k účasti na důchodovém pojištění

Příloha č. 8: Zdravotní pojištění – vyplněný Přehled o příjmech a výdajích ze SVČ a úhrnu záloh na pojistné

Příloha č.9: Sociální zabezpečení – vyplněný Přehled o příjmech a výdajích OSVČ

Zdroj [17, 18]

7 PŘÍLOHY

Příloha č.1: Zdravotní pojištění – Přihláška a evidenční list pojištěnce

 VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČESKÉ REPUBLIKY VZP - kód 111	Přihláška a evidenční list pojištěnce	<i>Datum převzetí, razítko a podpis pracovníka VZP</i>
	přihláška ☐ změna ☐	
<small>Formulář bude zpracován elektronicky. Vypíšte jej prosím předepsaným typem písma Courier New Bold 11. Zaškrtněte pole označe MZKlem.</small>		
1. Základní identifikace pojištěnce		
Příjmení	Jméno	Titul
Rodné příjmení	Datum narození	Číslo pojištěnce (rodné číslo)
2. Adresa trvalého pobytu a další identifikační údaje		
ADRESA TRVALÉHO POBYTU: Ulice		Číslo popisné / číslo orientační
PSČ	Obec	Pohlaví muž ☐ žena ☐
Stát	U novorozenců uvést číslo pojištěnce matky (RČ)	
Státní příslušnost		
3. Korespondenční adresa a ostatní kontaktní údaje		
ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ: Ulice		Číslo popisné / číslo orientační
PSČ	Obec	Telefon
E-mail	Stát	
4. Kategorie pojištěnce		
Přílohem pojištění je STÁT ==> ☐ <small>Státní kategorie</small>		
☐ Přílohem pojištění je ZAMĚSTNAVATEL		
☐ Přílohem pojištění je pojištěnec - OSVČ		
☐ Přílohem pojištění je pojištěnec - OBZP		
5. Bankovní spojení pojištěnce (vyplní pouze OSVČ nebo OBZP)		
Pojistné (zálohy na pojistné) platím ☐ poštovní poukázkou ☐ převodem z účtu		
Bankovní spojení: (předělní účtu - číslo účtu / kód banky)		
Bankovní spojení: IBAN (XX30 9090 9090 9090 9090)		
6. Identifikace zaměstnavatele / školy (vyplní pouze zaměstnanci nebo studenti)		
Název zaměstnavatele / školy		
ADRESA ZAMĚSTNAVATELE / ŠKOLY: Ulice		Číslo popisné / číslo orientační
PSČ	Obec	Identifikační číslo (IČ)
Telefon		
7. Identifikace OSVČ (vyplní pouze OSVČ)		
Obchodní jméno		
ADRESA MÍSTA PODNIKÁNÍ: Ulice		Číslo popisné / číslo orientační
PSČ	Obec	Identifikační číslo (IČ)
Telefon		
8. Kód a název dosavadní zdravotní pojišťovny		
Kód	Název zdravotní pojišťovny	Dosavadní číslo pojištěnce
9. Datum platnosti údajů, datum vyplnění a podpis pojištěnce		
<small>Při změně zdravotní pojišťovny jsem uplatnil/a lhůtu obnovení pro změnu zdravotní pojišťovny dle § 11 Zákona č. 461/2007 Sb., o veřejném zdravotním pojištění, v platném znění. Prohláším, že všechny údaje, které jsem uvedl/a na tomto formuláři jsou pravdivé a úplné. Svým podpisem stvrzuji, že jsem pojištěncem VZP.</small>		
VZP 70.51/2010		Změna pojišťovny / údajů platná OD
	Počet listů příloh ☐	Vyplněno dne (DD.MM.RRRR)
Podpis pojištěnce (zákonného zástupce)		

Příloha č.2: Zdravotní pojištění – Přehled o příjmech a výdajích ze SVČ a úhrnu záloh na pojistné

 VŠEOBECNÁ ZDRAVOTNÍ POJIŠŤOVNA ČESKÉ REPUBLIKY VZP - kód 111		Přehled OSVČ za rok 2011		Datum převzetí, razítko a podpis pracovníka VZP	
Přehled o příjmech a výdajích ze samostatné výdělečné činnosti a úhrnu záloh na pojistné (§ 24 odst. 2 a 3 zák. č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů) Formulář bude zpracován elektronicky. Vypijte jej prosím, předepsaným typem písma Courier New Bold 11. Zaškrtnutí pole označuje ANO/NE.				Typ přehledu Řádek ☐ opravný ☐	
1. Identifikace pojištěnce, korespondenční adresa a ostatní kontaktní údaje					
Příjmení		Jméno		Titul	
ADRESA PRO DORUČOVÁNÍ listem					
Číslo popsané / číslo orientační		Číslo pojištěnce (rodné číslo)			
PSČ	Obec	Identifikační číslo (IČ)			
Pojistné (zálohy) platím				Telefon	
☐ poukázkou ☐ převodem z účtu		Bankovní spojení: (předčíslí účtu - číslo účtu / kód banky)			
E-mail					
2. Prohlášení pojištěnce			3. Přiznání k dani z příjmu		
☐ V roce 2011 pro mne neplatila povinnost hradit zálohy na pojistné v měsících: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12 Důvod: ☐ a) zaměstnaní ☐ b) nemoc OSVČ			Podávám daňové přiznání ☐ ano ☐ ne		
☐ V roce 2011 pro mne nebyl stanoven minimální vyměřovací základ v měsících: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12 Důvod: ☐ a) ☐ b) ☐ c) ☐ d) ☐ e) ☐ f)			Mám daňového poradce ☐ ano ☐ ne		
Pro Důvod podle písmena f) uveďte Rrodné číslo 1. dítěte Rrodné číslo 2. dítěte					
4. Pojistné OSVČ					
Řádek 1	Příjmy za rok 2011		Kč	Řádek 16	Pojistné za rok 2011: 0,135 x (Řádek 14c + Řádek 5) / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)
Řádek 2	Výdaje za rok 2011		Kč	Řádek 41	Úhrn zaplacených záloh na pojistné v roce 2011 na účet VZP
Řádek 3	Vyměřovací základ zaměstnance		Kč	Řádek 43	Přeplatek (Doplatek): Řádek 41 - Řádek 16
Řádek 4	Počet měsíců trvání samostatné výdělečné činnosti v roce 2011			Přeplatek	☐ NEMÁM přeplatek pojistného
Řádek 5	Z řádku 4 počet měsíců, kdy byla OSVČ pojištěna u VZP			☐ NEŽÁDÁM o vrácení přeplatku (přeplatek bude použit na úhrady záloh v dalších obdobích)	☐ ŽÁDÁM o vrácení přepł. ve výši: _____ Kč
Řádek 6	Počet měsíců, ve kterých pro OSVČ platí minimální vyměřovací základ			6. Nová výše zálohy (viz Poučení)	
Řádek 9	12 370 Kč x Řádek 6		Kč	Řádek 51	0,135 x 0,5 x Řádek 12 / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)
Řádek 12	Řádek 1 - Řádek 2		Kč	Řádek 52	Částka přesah. max. VZ: (Řádek 14a + Řádek 3) - 1 050 004 Kč (pro < 0, zapíše se 0)
Řádek 14a	Vyměřovací základ OSVČ za rok 2011: 0,60 x Řádek 12 (pro < Řádek 9, zapíše se Řádek 9)		Kč	Řádek 53	Řádek 14a - Řádek 52 (pro < 0, zapíše se 0)
Řádek 14b	Částka přesah. max. VZ: (Řádek 14a + Řádek 3) - 1 701 280 Kč (pro < 0, zapíše se 0)		Kč	Řádek 54	0,135 x Řádek 53 / Řádek 4 (zaokr. na Kč nahoru)
Řádek 14c	Řádek 14a - Řádek 14b (pro < 0, zapíše se 0)		Kč	Typ zálohy ☐ a) 1 697 Kč ☐ b) výpočet ☐ c) 0 Kč	
7. Datum vyplnění a podpis pojištěnce					
Prohlašuji, že všechny údaje v tomto PŘEHLEDU jsou pravdivé a že ohlásím VZP všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o změněné skutečnosti dozvěděl.					
VZP 87.51/2011		Vyplněno dne		<input type="text"/> <input type="text"/> Podpis pojištěnce	

Příloha č. 3: Zdravotní pojištění – Žádost o snížení zálohy pro OSVČ

ŽÁDOST O SNÍŽENÍ ZÁLOHY NA POJISTNÉ PRO OSVČ – 2012		
podle § 8 odst. 4 zákona č. 592/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů		
Příjmení a jméno:	Číslo pojištěnce:	
Adresa trvalého pobytu:	PSČ:	tel.:
PROHLÁŠENÍ:		
A.		
Nejsem souběžně se samostatnou výdělečnou činností zaměstnán.		
B.		
Jsem souběžně se samostatnou výdělečnou činností zaměstnán a samostatná výdělečná činnost je hlavním zdrojem příjmů.		
C.		
Patřím do kategorie, za kterou je plátcem pojistného zdravotního pojištění i stát podle § 7 odst. 1 zákona č. 48/1997 Sb., v platném znění.		
Správný výraz označte - A, B, C		
Pozor: V příloze uveďte příjmy a výdaje minimálně za poslední tři měsíce, které prokazují, že příjem po odpočtu výdajů je nejméně o třetinu nižší než příjem připadající v průměru na jeden kalendářní měsíc v předcházejícím roce.		
Prohlašuji, že všechny údaje v této žádosti jsou pravdivé. Beru na vědomí, že záloha je snížena na dobu nejdéle do konce kalendářního měsíce, který předchází kalendářnímu měsíci, v němž bude nebo by měl být podán Přehled o příjmech a výdajích OSVČ.		
Žádost o snížení zálohy je možno podat v kalendářním roce nejdříve od 1. dubna.		
Dne:	Podpis:	

Snížení zálohy se provádí od
měsíce:

roku:

Řádek	ÚDAJE O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH ZA PŘEDCHODZÍ ROK - PODLE POSLEDNÍHO PŘEHLEDU	Kč, měsíce
1	Příjmy ze samostatně výdělečné činnosti po odpočtu výdajů za předchozí rok.	
2	Výdaje na samostatnou výdělečnou činnost za předchozí rok	
3	Počet měsíců, po které byla v předchozím roce výdělečná činnost vykonávána.	
4	Průměrný příjem po odpočtu výdajů připadající na 1 měsíc předchozího roku: řádek 1 / řádek 3	
Řádek	ÚDAJE O PŘÍJMECH A VÝDAJÍCH OD POČÁTKU ROKU, VE KTERÉM SE ŽÁDOST PODÁVÁ	Kč, měsíce
5	Příjmy dosažené od začátku roku, ve kterém se žádost podává.	
6	Výdaje od začátku roku, ve kterém se žádost podává.	
7	Počet měsíců, po které byla výdělečná činnost vykonávána v roce, ve kterém se žádost podává.	
8	Průměrný příjem po odpočtu výdajů připadající na 1 měsíc roku, ve kterém se žádost podává: řádek 5 - řádek 6 / řádek 7	
9	řádek 8 / řádek 4 Nárok na snížení zálohy vzniká, je-li tato částka menší než 0,67.	
Výpočet snížené zálohy:		
Řádek	OSOBY, ZA KTERÉ NENÍ PLÁTCEM POJISTNÉHO STÁT	Kč
10	Snížená záloha: 0,135 x 0,50 x částka řádku 8 Zaokrouhлено na korunu nahoru. Vyjde-li podle vzorce záloha menší než 1.697,- Kč (minimální záloha), musí být zaplácena záloha v této výši. Maximální měsíční výše zálohy je 20.361 Kč.	
Řádek	OSOBY, ZA KTERÉ PLATÍ POJISTNÉ STÁT A BUDE PLATIT I NADÁLE	Kč
11	Snížená záloha: 0,135 x 0,50 x částka řádku 8 Zaokrouhлено na korunu nahoru.	
Záloha na pojistné je splatná od 1. dne kalendářního měsíce, za který se platí, do 8 dne následujícího kalendářního měsíce, kdy už musí být připsána na účet RBP. Pokud je záloha menší než 100 Kč, je možno sdružovat platby záloh za několik měsíců dopředu tak, aby jednotlivé platby činily alespoň 100 Kč.		

Příloha č.4: Sociální zabezpečení – Přehled o příjmech a výdajích OSVČ

1. Identifikace osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)										Rodné číslo																									
1. Příjmení	2. Jméno	3. Titul	4. Datum narození			0				Variabilní symbol																									
5. Ulice	6. Číslo popisné/orient.		7. Telefon																																
8. Obec	9. PSČ (Post Code)		10. Stát	CZ						11. Datová schránka																									
2. Údaje o samostatné výdělečné činnosti (SVC) a daňovém přiznání										Česká republika - CZ																									
12. V roce 2011 jsem vykonával/a samostatnou výdělečnou činnost:										☐ jen hlavní		☐ jen vedlejší		☐ hlavní i vedlejší																					
13. Daňové přiznání zpracovává daňový poradce:			☐ ano ☐ ne		16. Protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou předložen dne:																														
14. Jsem povinen/povinna podávat daňové přiznání:			☐ ano ☐ ne		17. Rozhodnutí finančního úřadu o prodloužení lhůty pro předložení daňového přiznání:			ze dne		prodlouženo do dne																									
15. Jsem poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou:			☐ ano ☐ ne		18. Účtování v hospodářském roce (§ 7 odst. 12 zák. č. 586/1992 Sb.):			☐ ano ☐ ne																											
3. Údaje o účasti na nemocenském pojištění (NP) OSVČ																																			
19. Dobrovolná účast na nemocenském pojištění:										☐ ano ☐ ne																									
20. V kalendářních měsících:										1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		1-12	
4. Vedlejší samostatná výdělečná činnost – podle ustanovení § 9 odst. 6 písmeno a) až e) zák. č. 155/1995 Sb.																																			
V roce 2011 jsem vedlejší SVC vykonával/a v měsících:										1		2		3		4		5		6		7		8		9		10		11		12		1-12	
Z důvodů:																																			
21. výkonu zaměstnání																																			
22. nároku na výplatu invalidního důchodu nebo přiznání starobního důchodu																																			
23.1. nároku na rodičovský příspěvek																																			
23.2. nároku na PPM nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z nemocenského pojištění zaměstnanců																																			
23.3. osobní péče o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I, nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II-IV																																			
24. výkonu vojenské služby v ozbrojených silách ČR																																			
25. nezaopatřeného dítěte podle § 20 odst. 3 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb.																																			
5. Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2011 a další údaje podle § 15 zák. č. 589/1992 Sb.																																			
26. Daňový základ												Kč																							
27. Počet měsíců, v nichž jsem považován/a za OSVČ										☐ hlavní		☐ vedlejší																							
28. Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVC alespoň po část měsíce										☐ hlavní		☐ vedlejší																							
29. Průměrný měsíční daňový základ												Kč																							
30. Rozdělení daňového základu										hlavní činnost		vedlejší činnost		Kč																					
31. Vypočtený vyměřovací základ										hlavní činnost		vedlejší činnost		Kč																					
32. Dílčí vyměřovací základ										hlavní činnost		vedlejší činnost		Kč																					
33. V roce 2011 jsem si alespoň v jednom kalendářním měsíci stanovil/a vyšší MVZ pro pojistné na NP a zároveň vyšší MVZ pro zálohu na DP, než činil můj minimální MVZ pro zálohu na DP:										☐ ano ☐ ne																									
34. Úhm MVZ pro zálohu na DP												Kč		39. Vyměřovací základ ze SVC				Kč																	
35. Minimální vyměřovací základ												Kč		40. Pojistné na DP				Kč																	
36. Určený vyměřovací základ										Přepočítat		Kč		41. Úhm zaplacených záloh na DP				Kč																	
37. Vyměřovací základ ze zaměstnání												Kč		42. Rozdíl mezi Pojistným a Úhmem záloh (40-41)				Kč																	
38. Součet řádků 36 a 37												Kč																							
 8 5 0 0 3 3 9 1 0 9																																			
strana 1																																			
ČSSZ 69 324 9 - I/2012																																			

6. Způsob použití přelátku

Přelatek (část přelátku) ve výši: Kč

použijte (pokud nemám vůči OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno splatný závazek) na úhradu záloh na pojistné

na měsíce:

1/12	2/12	3/12	4/12	5/12	6/12	7/12	8/12	9/12	10/12	11/12	12/12
------	------	------	------	------	------	------	------	------	-------	-------	-------

Přelatek (zbývající část přelátku):

a) vraťte na účet:

IBAN (mezinárodní číslo účtu použijte při platbě do ciziny)

Předčíslí účtu

Číslo účtu

Kód banky

Variabilní symbol

Specifický symbol

-

/

b) pošlete poštovní poukázkou na adresu:

Příjmení

Jméno

Titul

Ulice

Číslo popisné/orientační

Obec

PSČ (Post Code)

Stát

CZ

Česká republika - CZ

7. Výše zálohy na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (DP) na rok 2012

Pro účely placení záloh na pojistné budu v roce 2012 považován/a za OSVČ vykonávající:

hlavní činnost

vedlejší činnost

43. Měsíční vyměřovací základ: ,00 Kč

45. Měsíční pojistné na NP: ,00 Kč

44. Měsíční záloha na DP: ,00 Kč

8. Údaje o OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce

Rodné číslo

Příjmení

Jméno

Titul

Datum narození

0

Ulice

Číslo popisné/orientační

Obec

PSČ (Post Code)

Stát

CZ

Česká republika - CZ

9. Přihláška k účasti na důchodovém pojištění OSVČ v roce 2011

Vzhledem k tomu, že jsem v roce 2011 nedosáhl/a z výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti zákonem stanoveného příjmu pro povinnou účast na důchodovém pojištění OSVČ, přihlašuji se k této účasti dnem podání tohoto Přehledu:

ano

ne

10. Údaje o opravném přehledu

Datum zjištění nové výše vyměřovacího základu ze SVC

Důvod předložení opravného přehledu

11. Podpisy a razítka

Název příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno

Prohlašuji, že všechny údaje uvedené v tomto Přehledu jsou pravdivé a že OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno ohlásím všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o těchto změnách dozvěděl/a.

Datum vyplnění formuláře

Počet příloh

Datum přijetí formuláře

7 5 8 2 2 1 2 4 9 0

Podpis (a razítko) OSVČ

Podpis a razítko OSSZ

strana 2

ČSSZ 89 324 9 - I/2012

Příloha č.5: Sociální zabezpečení – Přihláška k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění

Evidenční štítek	Přihláška k dobrovolné účasti na nemocenském pojištění OSVČ			
OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno	Razítko OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno	Variabilní symbol nemocenského pojištění – vyplní OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno		
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		
1. Identifikace osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)				
1. Titul	2. Jméno	3. Příjmení	4. Rodné číslo	5. Datum narození
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6. Rodné příjmení				
<input type="text"/>				
2. Přihláška k účasti na nemocenském pojištění				
7. K účasti na pojištění se přihlašuji od:		<input type="text"/>	8. Datum zahájení (opětovného zahájení) SVC	
		<input type="text"/>	<input type="text"/>	
9. Název zdravotní pojišťovny				
<input type="text"/>				
3. Úhrada pojistného				
10. Požaduji zaslání poštovních poukázek pro placení pojistného ¹⁾			ANO	NE
			☐	☐
4. Údaje o nemocenském pojištění				
11. Název předchozího orgánu, který prováděl nemocenské pojištění, pokud jím není ČSSZ			12. Název orgánu, který v současnosti provádí nemocenské pojištění, pokud jím není ČSSZ	
<input type="text"/>			<input type="text"/>	
13. Předchozí doba účasti na nemocenském pojištění v cizině od:			<input type="text"/>	do: <input type="text"/>
<i>Cizozemský nositel nemocenského pojištění</i>				
14. Název			15. Cizozemské číslo pojištění	
<input type="text"/>			<input type="text"/>	
16. Ulice	17. Čís. pop./orient.	18. Obec	19. PSČ (Post Code)	20. Stát
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
Prohlašuji, že uvedené údaje jsou pravdivé a že jsem si vědom/a povinnosti hlásit změny.				
21. Datum			22. Podpis OSVČ	
<input type="text"/>			<input type="text"/>	
 9 3 8 7 0 0 2 7 8 4				
¹⁾ Složenky jsou zaslány pouze na jeden rok. O jejich zaslání v dalším roce je nutno požádat OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno vždy znovu.				
ČSSZ – 89 325 3 1/2011				

Příloha č.6: Sociální zabezpečení – Odhláška z nemocenského pojištění

Odhláška z nemocenského pojištění

OSSZ/PSSZ		Razítko OSSZ/PSSZ	
<input type="text"/>		<input type="text"/>	
Identifikační údaje			
1. Titul	2. Jméno	3. Příjmení	4. Rodné číslo (nebylo-li přiděleno uveďte datum narození)
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
5. Rodné příjmení	6. Variabilní symbol nemocenského pojištění		
<input type="text"/>	<input type="text"/>		
7. Odhlašuji se dnem:	<input type="text"/>		
8. Datum	9. Podpis		
<input type="text"/>	<input type="text"/>		
<small>ČSSZ – 00 000 0 1/2009</small>			

Příloha č.7: Sociální zabezpečení – Přihláška OSVČ k účasti na důchodovém pojištění

Evidenční štítek

**Přihláška OSVČ k účasti
na důchodovém pojištění**

OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno		Razítko OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno	Variabilní symbol důchodového pojištění – vyplní OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno	
<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>	
1. Identifikace osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)				
1. Titul	2. Jméno	3. Příjmení	4. Rodné číslo	5. Datum narození
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
6. Rodné příjmení				
<input type="text"/>				
2. Přihláška k účasti na důchodovém pojištění				
7. K účasti na důchodovém pojištění se přihlašuji na rok <input type="text"/> Účast na DP vzniká od 1. 1. kalendářního roku nebo dnem zahájení činnosti v daném kalendářním roce				
3. Úhrada pojistného				
8. Požaduji zaslání poštovních poukázek pro placení pojistného ¹⁾				
	ANO	NE		
	☐	☐		
Prohlašuji, že uvedené údaje jsou pravdivé a že jsem si vědom/a povinnosti hlásit změny.				
9. Datum		10. Podpis OSVČ		
<input type="text"/>		<input type="text"/>		
 1 0 7 3 4 3 7 5 6 6				
¹⁾ Složenky jsou zaslány pouze na jeden rok. O jejich zaslání v dalším roce je nutno požádat OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno vždy znovu.				
ČSSZ – 89 336 7 1/2011				

Příloha č.9: Sociální zabezpečení – vyplněný Přehled o příjmech a výdajích OSVČ

1. Identifikace osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)										Rodné číslo					
1. Příjmení údaje o OSVČ			2. Jméno		3. Titul		4. Datum narození 0			Variabilní symbol					
5. Ulice					6. Číslo popisné/orient.		7. Telefon			11. Datová schránka					
8. Obec					9. PSČ (Post Code)		10. Stát CZ								
2. Údaje o samostatné výdělečné činnosti (SVČ) a daňovém přiznání										Česká republika - CZ					
12. V roce 2011 jsem vykonával/a samostatnou výdělečnou činnost:										☒ jen hlavní		☐ jen vedlejší		☐ hlavní i vedlejší	
13. Daňové přiznání zpracovává daňový poradce:				☐ ano ☒ ne		16. Protokol o platbě daně z příjmů paušální částkou předložen dne:									
14. Jsem povinen/povinna podávat daňové přiznání:				☒ ano ☐ ne		17. Rozhodnutí finančního úřadu o prodloužení lhůty pro předložení daňového přiznání:				za dne <input type="text"/> prodlouženo do dne <input type="text"/>					
15. Jsem poplatníkem daně z příjmů stanovené paušální částkou:				☐ ano ☒ ne		18. Účtování v hospodářském roce (§ 7 odst. 12 zák. č. 586/1992 Sb.):				☐ ano ☒ ne					
3. Údaje o účasti na nemocenském pojištění (NP) OSVČ															
19. Dobrovolná účast na nemocenském pojištění:										☐ ano ☒ ne					
20. V kalendářních měsících:										1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12					
4. Vedlejší samostatná výdělečná činnost – podle ustanovení § 9 odst. 6 písmeno a) až e) zák. č. 155/1995 Sb.															
V roce 2011 jsem vedlejší SVČ vykonával/a v měsících:										1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 1-12					
Z důvodů:															
21. výkonu zaměstnání										☐					
22. nároku na výplatu invalidního důchodu nebo přiznání starobního důchodu										☐					
23.1. nároku na rodičovský příspěvek										☐					
23.2. nároku na PPM nebo nemocenské z důvodu těhotenství a porodu z nemocenského pojištění zaměstnanců										☐					
23.3. osobní péče o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I-IV je závislá na péči jiné osoby ve stupni II-IV										☐					
24. výkonu vojenské služby v ozbrojených silách ČR										☐					
25. nezaopatřeného dítěte podle § 20 odst. 3 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb.										☐					
5. Údaje o daňovém základu OSVČ za rok 2011 a další údaje podle § 15 zák. č. 589/1992 Sb.															
26. Daňový základ										142 566,00 Kč					
27. Počet měsíců, v nichž jsem považován/a za OSVČ										hlavní 12 vedlejší <input type="text"/>					
28. Počet měsíců, v nichž jsem vykonával/a SVČ alespoň po část měsíce										hlavní 12 vedlejší <input type="text"/>					
29. Průměrný měsíční daňový základ										11 880,50 Kč					
30. Rozdělení daňového základu										hlavní činnost <input type="text"/> Kč vedlejší činnost <input type="text"/> Kč					
31. Vypočtený vyměřovací základ										hlavní činnost 71 283,00 Kč vedlejší činnost <input type="text"/> Kč					
32. Dílčí vyměřovací základ										hlavní činnost <input type="text"/> Kč vedlejší činnost <input type="text"/> Kč					
33. V roce 2011 jsem si alespoň v jednom kalendářním měsíci stanovil/a vyšší MZ pro pojistné na NP a zároveň vyšší MVZ pro zálohu na DP, než činil můj minimální MVZ pro zálohu na DP:										☐ ano ☐ ne					
34. Úhm MVZ pro zálohu na DP <small>Vyplní OSVČ, která na řádku č. 33 uvedla ano.</small>										<input type="text"/> Kč					
35. Minimální vyměřovací základ										74 220,00 Kč					
36. Určený vyměřovací základ nepoučíte										74 220,00 Kč					
37. Vyměřovací základ ze zaměstnání										<input type="text"/> Kč					
38. Součet řádků 36 a 37										74 220,00 Kč					
39. Vyměřovací základ ze SVČ										74 220,00 Kč					
40. Pojistné na DP										21 673,00 Kč					
41. Úhm zaplacených záloh na DP										21 532,00 Kč					
42. Rozdíl mezi Pojistným a Úhmem záloh (40-41)										141,00 Kč					
 8 5 0 0 3 3 9 1 0 9										<div style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> Poznámka: řádky 30 a 32 se vyplňují pouze v případě, byla-li vykonávána hlavní i vedlejší činnost (čtěte pokyny) </div>					
strana 1 										<small>ČSSZ 89.324.9 – I/2012</small>					

6. Způsob použití přelátku

Přelatek (část přelátku) ve výši: Kč

použijte (pokud nemám vůči OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno splatný závazek) na úhradu záloh na pojistné

na měsíce: 1/12 2/12 3/12 4/12 5/12 6/12 7/12 8/12 9/12 10/12 11/12 12/12

Přelatek (zbývající část přelátku):

a) vraťte na účet:

IBAN (mezinárodní číslo účtu použijte při platbě do ciziny)

Předčíslí účtu

Číslo účtu

Kód banky

Variabilní symbol

Specifický symbol

-

/

b) pošlete poštovní poukázkou na adresu:

Příjmení

Jméno

Titul

Ulice

Číslo popisné/orientační

Obec

PSČ (Post Code)

Stát

CZ

Česká republika - CZ

7. Vyše zálohy na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti (DP) na rok 2012

Pro účely placení záloh na pojistné budu v roce 2012 považován/a za OSVČ vykonávající:

hlavní činnost

vedlejší činnost

43. Měsíční vyměřovací základ: 6285,00 Kč

45. Měsíční pojistné na NP: 145,00 Kč

44. Měsíční záloha na DP: 1836,00 Kč

8. Údaje o OSVČ, se kterou je vykonávána spolupráce

Rodné číslo

Příjmení

Jméno

Titul

Datum narození

Údaje o spoluprac. osobě - manželce

Ulice

Číslo popisné/orientační

Obec

PSČ (Post Code)

Stát

CZ

Česká republika - CZ

9. Přihláška k účasti na důchodovém pojištění OSVČ v roce 2011

Vzhledem k tomu, že jsem v roce 2011 nedosáhl/a z výkonu vedlejší samostatné výdělečné činnosti zákonem stanoveného příjmu pro povinnou účast na důchodovém pojištění OSVČ, přihlašuji se k této účasti dnem podání tohoto Přehledu:

ano

ne

10. Údaje o opravném přehledu

Datum zjištění nové výše vyměřovacího základu ze SVC

Důvod předložení opravného přehledu

11. Podpisy a razítka

Název příslušné OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno

Prohlašuji, že všechny údaje uvedené v tomto Přehledu jsou pravdivé a že OSSZ/PSSZ/MSSZ Brno ohlásím všechny změny údajů, a to do 8 dnů ode dne, kdy jsem se o těchto změnách dozvěděl/a.

Datum vyplnění formuláře

Datum přijetí formuláře

Počet příloh

Podpis (a razítko) OSVČ

Podpis a razítko OSSZ

